The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St.,
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121: 368-3239
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena,
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.
SATURDAY, JULY 24, 1965.

LATVIJA AMERIKĀ

59. N-RS. SESTDIENA, 1965. GADA 24. JŪLIJS 15. GADS
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave. Bellwood, Ill., 60104, U. S. A
tālrunis 544-4278

Neatliekams uzdevums

Pateicoties tiem tūkstošiem lietuviešu, latviešu un igauņu, kas — vai nu kādas centrālas nacionālas organizācijas vai Americans for Congressional Action to Free the Baltic States vadībā — ir rakstījuši vairākus desmit tūkstošus vēstuļu ASV kongresa locekļiem, ASV tautas vietnieku nams jūnija vidū pieņēma Dž. Monogēna rezolūciju, pēc skaita 416. šai kongresa sesijā, kas prasa Baltijas valstu brīvības atjaunošanu. Bet par to šī laikraksta slejās jau rakstīts, un par to „Latvija Amerikā" redakcijai pienākas Americans for Congressional Action to Free the Baltic States sirsnīga pateicība.

Šī raksta nolūks ir skicēt praktisko pieeju nākošajam uzdevumam no viedokļa, kā to saskata Americans for Congressional Action to Free the Baltic States, un lūgt visus „Latvija Amerikā" lasītājus ASV šos ieteikumus izmantot.

Proti, kaut arī ASV tautas vietnieku nams ir rezolūciju pieņēmis turklāt vienbalsīgi, nekādu aktivitāti nav izrādījis ASV senāts; kaut arī tajā iesniegtas vairākas rezolūcijas šai sesijā, no tām visievērojamākā senatora Dirksena (Sen. Con. Res 6), kas, cita vidū, prasa padomju kaŗa noziedznieku nodošanu starptautiskai tiesai, senāta noskaņojums pret mūsu taisnīgo lietu nav tik labvēlīgs, kāds ir tautas vietnieku namā; tas daļēji izskaidrojams ar senāta ārlietu komisijas priekšsēža senatora Fulbraita vispārpazīstamajiem uzskatiem par sadzīvošanu ar komūnistu valstīm.

Tāpēc visu šī raksta lasītāju pienākums tagad ir bombardēt senātu ar vēstulēm, kurās lūdz vai nu (a) kongresmeņa Monogēna rezolūcijas apsvēršanu un pieņemšanu arī senātā, vai (b) kādas jau senāta ārlietu komisijai iesniegtas (vēlams Dirksena) rezolūcijas pieņemšanu.

Bez šī faktora lielākais baltiešu politiskais sasniegums divdesmitpiecu gadu laikā — Monogēna rezolūcijas pieņemšana — nebūtu tikpat ievērojams. Vēstules ar lūgumiem darboties šai laukā rakstāmas vispirms senāta ārlietu komisijas locekļiem. No tiem pasvītrotie senātori ir jau iesnieguši rezolūcijas mūsu lietā, un tāpēc tos var lūgt mēģināt panākt viņu rezolūciju pieņemšanu. Senāta ārlietu komisijas sastāvs: (vārdi oriģinālrakstībā) J. William Fulbright, prdis; Russel B. Long, John J. Sparkman, Wayne Morse, Mike Mansfield, Albert Gore, **Frank J. Lausche**, Stuart Symington, **Thomas J. Dodd**, Joseph S. Clark, Claiborne Pell, Eugene J. McCarthy, **Bourke B. Hickenlooper**, George D. Aiken, Frank Carlson, John J. Williams, Karl E. Mundt un Clifford P. Case.

Tālāk mēs laipni lūdzam nekavējoties šai lietā rakstīt katra lasītāja diviem senātoriem un lūgt viņu atbalstu mūsu prasībām.

Un, beidzot, latviešu grupām, kas atbalsta šo kustību, sirsnīgi ieteicams rakstīt visiem senāta locekļiem. Senātoru ir tikai 100, un tāpēc tas, ko mēs panācām, griežoties pie daudz lielākā tautas vietnieku nama, ir panākams ar daudz lielāku spēku koncentrāciju.

Americans for Congressional Action to Free the Baltic States latviešu nodaļa (2932 West Eastwood Avenue, Chicago, Illinois, 60626) uz pieprasījuma tūlīt nosūtīs vēstuļu paraugus visiem gadījumiem, tāpat arī senāta locekļu sarakstu ar atzīmi par to, no kuŗa štata katrs senātors un kuŗi no tiem šai vai iepriekšējā sesijā iesnieguši rezolūcijas mūsu lietā. Arī mums nav algotu darbinieku, tomēr visām vēstulēm, arī tuvākas informācijas pieprasījumiem, atbildēsim.

Dr. Laimonis Streips,
Prezidenta speciālasistents
Americans for Congressional Action to Free the Baltic States

Apspiesto tautu balss Čikagā un Ņujorkā

Čikagas centrā 18. jūlijā notika plaša Apspiesto nāciju parāde, kuŗu noskatījās tūkstošiem amerikāņu. Tajā niedalījās tuvu pie 10.000 apspiesto nāciju piederīgo ar plakātiem, orķestriem, visu valstu karogiem un dekorētiem automobiļiem. Visasākos saukļus pauda ļoti lielā lietuviešu delegācija, apzīmējot komūnistus par sarkaniem vampīriem kā arī ar liela apmēra fotografijām, rādot komūnistu noslepkavotos pilsoņus. Latviešu piedalīšanās šoreiz bija plašāka nekā iepriekšējos gados.

Savā runā demonstrāciju dalībniekiem ASV emigrācijas komitejas direktors Dr. E. M. O'Connors uzsvēra, ka Amerikas pilsoņi pārliecināti, ka pienācis laiks, lai pašnoteikšanās principus piemērotu visām nācijām, un visas Pad. savienības un sarkanās Ķīnas verdzinātās tautas būtu jāatbrīvo.

Ļoti iespaidīga bija arī ALAs priekšsēža prof. P. Lejiņa runa, kuŗā viņš konstatēja, ka Pad. savienības spēks nemīt tās armijā un raķetēs, bet gan brīvo valstu nesaprotamajā apatijā un negribā saskatīt komūnistu mērķus un stratēģiju.

☆

Ņujorkā Apspiesto tautu nedēļas ievadā ACEN mītnē, iepretim AN celtnei, 18. jūlijā runāja republikāņu pārstāvis Franks Hortons un no demokratu puses Lesters Vulfs. Apspiesto tautu asamblejas priekšsēdis V. Germenji abiem kongresa locekļiem nodeva plāksni, veltītu nezināmajam pretkomūnisma cīnītājam ar lūgumu šo piemiņas zīmi saglabāt līdz brīdim, kad to varēs novietot pirmajā austrumu Centrāleiropas valstī, kas atgūs brīvību un patstāvību.

Plāksnē iegravētais teksts sekojošs: „Nezināmā pretkomūnisma cīnītāja piemiņai, — viena no miljoniem, kas miruši, pretojoties komūnistu agresijai un tirannijai, viena no neskaitāmajiem, kas aizgājuši bojā austrumu Centrāleiropas un Sibirijas vergu nometnēs, padomju genocīdā Baltijas valstīs upuriem, no tiem, kas varonīgi cīnījušies Korejas pakalnos, Dienvidvietnamas purvājos, Budapeštas un Austrumberlīnes ielās, un no visiem tiem, kas atdevuši dzīvību brīvības dēļ."

Savā atbildes runā F. Hortons vērsās pret padomju verdzību, uzsvērdams, ka visu brīvo pilsoņu kopīgs pienākums ir pārraut nebrīvības važas, kas sien miljoniem cilvēku Austrumeiropā. Arī L. Vulfs pasvītroja, ka nacionāla pašnoteikšanās ir sens starptautisko tiesību princips un amerikāņu ārpolitikas stūrakmens. Apspiesto tautu nedēļas manifestu nolasīja monsiņors Dž. Balkunas, aicinādams ASV pilsoņus šai nedēļā parādīt, ka izprot savu kluso sabiedroto aiz dzelzs aizkara nozīmību cīņā pret komūnismu un nostājas viņu pusē.

Pirms karoga pacelšanas ceremoniāla Sv. Patrika katedrālē celebrēja sv. misu. Dievkalpojumā piedalījās kardināls [illegible]mans, monsiņori Balkunas un Flinns.

20. jūlijā Apspiesto tautu un viņu amerikāņu draugu pārstāvjus pieņēma audiencē Ņujorkas pilsētas vecākais R. Vāgners.

Draudzības un jaunatnes dienās Niagarā klausītāji šogad pirmoreiz dzirdēja Indianapoles „Indigo" priekšnesumu Kanadā. Augšējā uzņēmumā no kreisās: Guntis Strīķis, Uģis Augenbergs, Juris Miķelsons un Gunārs Grūbaums. — Apakšējā uzņēmumā Hamiltonas jaunatnes pulciņa Rota meiteņu kvintets, kas klausītāju priekšā stājās ne vien ar jaunu programmu, bet bija tērpies arī jaunās „uniformās." No kreisās: Dace Kārkliņa, Ingrida Baumane, Māra Ezerkalne, Ilze Intenberga un Skaidrīte Darkēvica. Foto: J. Ligers

Atceļā no dziesmotiem ciemiem

REFLEKSIJAS PAR 2. ASV RIETUMU PIEKRASTES LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKOS PORTLANDĒ DZIRDĒTO, REDZĒTO UN RUNĀTO

Labie vārdi, atvadas mājot: daudzie sarīkojumi trijās dienās ritēja kā pa diedziņu. Par visu bija domāts, viss vērienīgi iecerēts, izpildījās tādā pašā garā. Pārnakšņošana bija ērta, ar viesnīcu un ceļnīcām kaimiņos. Trīs sarīkojumi, viens pēc otra, vienās un tanīs pašās telpās, — kur nu vēl vairāk ērtību! Dr. Andris Ritmanis bija parauga administrātors, vīrs savā vietā. Iespaidīgi, ar patriarchālu veca diriģenta vērienu rīcības komitejas priekšsēdis Juris Krīgens vadīja Latvijas himnu. Vietā bija Tēvzemes balvas laureāta Ādolfa Kaktiņa suminašana kopkoŗa koncerta sarpbrīdī. Laba iedoma — par galveno svētku runātāju aicināt Amerikas jaunatnes priekšnieku Lauri Kalniņu. Mazā Portlandes latviešu saime var lepoties: tie bija maza novada lieli dziesmu svētki!

LASĪTĀJU IEVĒRĪBAI

Hamiltonā, Montreālā un Vankuverā sācies pasta darbinieku streiks, kādēļ šajās pilsētās, iespējams, mūsu laikrakstu abonentiem nepienesīs.

Ar streika iespēju jārēķinās arī Toronto. Ja par tādu izšķirtos, mūsu laikraksta izsūtīšana uz laiku apstāsies. Lūdzam lasītājus tādā gadījumā nevainot mūsu ekspedīciju. **LA redakcija**

Kritiķa piezīmes: Bensona vidusskolā, kur pēc kārtas notika trīs sarīkojumi, nebija telpu vēsināšanas ierīces. Juŗa Krīgena vietā angliski varēja runāt kāds jaunietis, — tam būtu bijusi veiklāka mēle. Informācijas centrā nebija telefona. Tepat vai visu sarīkojumu programmas bija daudz par gaŗām. Gleznu izstādē mākslas bija tikpat daudz kā pamākslas (diletantisma). Puse no rakstnieku cēliena autoriem varēja palikt neaicināti. Portlandē atkārtotas tādas pašas kļūdas kā Toronto: kāpēc vieni dziesmu svētki nemācās no otriem?

Gribējās iesaukties: cik labi, ka latviešu publika kritizē! Tā ir tautas dzīvības pazīme. Bet rosinātājs turpināja: sakiet, rakstiet, lai citos dziesmu svētkos programmā uzņem arī dažas zināmas, vienkāršas, skanīgas, nepārtaisītas pēc modes tautas dziesmas! Runas lai saka koncertu pabeidzot, tāpat dala godalgas, aiztaupot dziesmu draugiem tīšu izklaidi no prieka par koncertu. Vecāki lai sēdina bērnus sev blakām, liek tiem turēties mātes brunčos, neļauj skraidīt apkārt un sarunāties. (Veltīgi bija iebilst, ka mātēm vairs nav tādu brunču kā senāk... šie ir plāni un īsi, nav bērnam, kur pieķerties.) Fotografiem, filmopeŗātoriem, atkarā no aktīvitātes, uzlikt nodokli no desmit līdz simt dolariem augstu. Tad šie netraucēs koncertu, neaizsegs skatuvi, nemaisīsies svētku norisei pa kājām.

Tā ir sen zināma lieta, gribas iebilst tālajam prasīgajam viesim. Tā na[illegible] vien! Nu jā, un to var[illegible] varēt novērst, — atbild karstais ierosinātājs, — jo esmu nodomājis turpmāk ierasties visos latviešu dziesmu svētkos!

Viesnīcas bārā uz augsta ķebļa sēž jauna, gurda aptieksne ar latvisku prievīti ap melnā tīkla zeķē ieauto ceļgalu. Tumšādainā durvju sarga seja spīd smaidā: ar Dievu! — viņš papagailīgi sauc. Tālais viesis pieskaŗas svārku atlokam, kur spīd sudrabaini zaļa (mazpulka krāsas!) dziesmu svētku nozīme, tālā Japānā darināta. Viņš ciešāk iemiedz padusē svētku vadoni ar mazas avīžu lapas speciālizdevumu, ko rūpējis Osvalds Akmentiņš Bostonā; tas sauc: „Jaunākās Ziņas", 1940. gada 17. jūnijs, Rīgā... Lapas pirmā pusē milzu virsraksts: „Latgales lielie dziesmu svētki." Otrā pusē: „Valsts prezidents pieņēmis valdības demisiju...", valdības pārstāvis naktī izbraucis uz Pad. Krievijas robežu, lai vienotos par kaŗaspēka ienākšanas kārtību...

Trešā virsraksta: No dziesmu svētkiem uz kaŗu — trūkst. Tālais viesis iecērt galvu krūtīs un solo, un soļu dīmā dzird svētkos satikto kaŗa draugu balsis: toreiz dziesmu svētku laikā mēs jau stāvējām uz robežas kaujas gatavībā. Pavēle nenāca. Mums vajadzēja mirt stāvus, ne mēģināt dzīvot uz ceļiem. Es nespēju savam mazdēlam izskaidrot tautas dziesmu „Uz ežiņas galvu liku"... Mirdami mēs būtu Latviju pacēluši leģendā — maza tauta cīnījās par savu brīvību. Tā bija lielā valstsvīra Ulmaņa kļūda: nelikt kaŗot! — Vai vairs kāda audze piedzīvos savu dzīves ziņu, kas latvietim nozīmē: grūti strādāt, darbā un svētkos dziedāt, un, aizstāvot savu zemi, par to atdot dzīvību? — Dziesmu svētki pirms divdesmitpieciem gadiem brīvā un ziedošā Latvijā atbalso pār pasaules tālēm svešā zemē, kur pulcējusies bēgļos izklīdusi brīvā tautas daļa.

Treju nakšu gurums spiež pieri, pārdzīvotais jaucas ar sapni un īstenību, mazajā avīzes lapā pretim skatās apbalvotie dziedātāji un diriģenti, aizsargi, — pēkšņi to seju vietā vīd citas, vakar lielajā korī skatītas, no Austrālijas, no Kanadas, no tuviem un tāliem ASV nostūriem. Desmitgadīgā Mārīte Ozola no Vankuveras, B. C., kas saņēma godalgu kā jaunākā dziedātāja, skatās pretim platām bērna acīm. No tāles nākdama, atšalc dziesmas atbalss, — tie ir Jāņa Akurātera vārdi, ko meldijā licis Pēteris Barisons:

„Tā latvju zeme, kuŗa klusa,
Tā latvju tauta, kuŗa dzied!"

Kā vergotā dzimtenē, tā brīvā svešatnē strādā un dzied! Dievs, dodi piepildīties reiz trešai dzīves ziņai — par brīvību!

Velta Toma

Uldis Ievāns

Apspiesto tautu nedēļa un mūsu brīvība

Toreizējā Pad. savienības valdnieka Chruščova tīri mežonīgais dusmu uzplūdums 1960. gadā, kad ASV atzīmēja pirmo Apspiesto tautu nedēļu, pierādīja, ka šis ASV kongresa lēmums vārīgi skāris Pad. savienības vergu impēriju. Tas bija skāris to visvārīgākajā vietā, pierādot, ka īstā brīvības apspiedēja un koloniālā vara ir identiska ar Pad. savienību.

Kopš tā laika ASV prezidents ik gadu jūlijā proklamē vienu nedēļu, kā atceres laiku un solījumu, ka ar varu komūnisma diktātūrai pakļautās tautas nav aizmirstas. Šogad Apspiesto tautu nedēļa nozīmēta no 18. — 25. jūlijam, kuŗu ievadīja ar Apspiesto tautu dienu 17. jūlijā. Ir jācer, ka tieši šogad apspiesto tautu demonstrācijās piedalīsies liels skaits latviešu un baltiešu izcelsmes ASV pilsoņu. Tā būtu zināmā mērā pateicība un atzinība ASV tautas vietnieku namam par šī ASV parlamenta apakšnama pieņemto rezolūciju Baltijas valstu labā. Ka šī House of Representatives rezolūcija, kuŗa prasa aktīvizēt Baltijas valstu atbrīvošanu, ir patiesi liels notikums, atzīmējis savā runā ASV rietumu piekrastes dziesmu svētkos arī mūsu Vašingtonas sūtniecības lietvedis Dr. A. Spekke. Viņš arī aprādīja, ka nav pamata neticībai latvju tautai atņemtās brīvības atgūšanai. Gluži pretēji, mēs varam ticēt, ka ar darbu nāks sasniegumi.

Tomēr, lai cik iepriecinošs šis panākums, ir jāapzinās, ka tas bijis tikai pirmais solis un ka priekšā vēl gaŗš ceļš. Tieši pašreiz tādēļ ir nepieciešami mūsu aktīvitāti vēl kāpināt. Nākošais uzdevums ir panākt, lai ASV senātā pieņemtu rezolūciju Baltijas valstu labā. Šie ir divi pienākumi, kas viens otru papildina. Vispirms jālūdz, lai mūsu centrālās organizācijas iesniedz memorandu, prasot senātā atbalstu Baltijas valstu tiesību restaurēšanas lietā. Tai pašā laikā ikvienam trimdas latvietim jāraksta visiem senāta ārlietu komisijas locekļiem, kā arī sava štata senātoriem un jāprasa, lai viena no senāta iesniegtajām rezolūcijām Baltijas valstu labā tiktu apstiprināta.

Tas jādara tūlīt. Tikai tad, ja mūsu centrālo organizāciju iesniegumus un prasības atbalstīs tūkstošu atsevišķo individu vēstules, kuŗas prasa mūsu tiesības, mēs varēsim būt pārliecināti, ka ASV senāts arī pilnā mērā ieņems Baltijas valstīm labvēlīgu nostāju. Ir jāuzsveŗ, ka mūsu prasības nav tikai šauru nacionālu interešu radītas, bet tās bazējas uz cilvēku pamattiesībām brīvi domāt un brīvi izvēlēties savu dzīves veidu un valsts iekārtu. Ir jāatzīmē arī neapgāžamais fakts, ka tiklab Kanadā un ASV, tā arī jebkuŗā citā brīvu cilvēku sabiedrībā var cerēt uz ilgstošu mieru un drošu nākotni tikai tad, ja visas tautas un visa cilvēce būs tiesīga dzīvot brīvā vidē, bet varas, kuŗas eksistē, lai pakļautu pasauli verdzībai, būs iznīcinātas vai vismaz savaldītas.

Mūsu nākotne un Latvijas liktenis prasa, lai mēs visi saslēdzamies kopējā darbā. Tā būtu bēŗu diena mūsu cerībām, ja apsiktu mūsu enerģija un ticība uzvarai. Šai darbā mums nepieciešama visus latviešus reprezentējoša organizācija, un mums tā ir morāliski un materiāli jāatbalsta. Bet tai pašā laikā mums tiesības prasīt, lai mūsu vadība ir aktīva un izmanto patiešām visas iespējas. Arī pašiem mums jāapzinās, ka nevis dažu personu darbs var gūt izšķirējus panākumus, bet gan visu un ikviena individa darbs diendienā. Un lai šim mazajam individuālajam darbiniekam neatņemtu darba prieku un ticību, ka arī viņš ir nepieciešams, nav jāuzsveŗ personas, bet gan fakts, ka tikai visu kopējais darbs var dot cerības uz rezultātiem.

Daudzi no trimdas latviešiem ir neticīgi un paguruši. Tie ir jāpamodina. Tādēļ arī jālūdz mūsu centrālās organizācijas, lai tās izstrādā ilgstošu cīņas plānu; lai to dara zināmu, aprāda un vada individus šai cīņā par Latvijas nākotni. Ja individs redzēs, ka ir nepieciešams un ka arī viņa darbu atzīst, tas modīsies! Tā radīsies arī vairāk darbinieku un ieplūdīs vairāk līdzekļu kopējā darba realizācijai.

Kau ticība, ka tagad, kad jau gūti pirmie panākumi, mūsu organizācijas tūlīt stāsies pie mērķtiecīga cīņas plāna izstrādāšanas, tomēr jākonstatē, ka ir uzdevums, kuŗam darbs nav atliekams nevienu dienu. Zinot, cik ļoti ietekmīgs mūsu tautas un valsts nākotnei ir katrs mums labvēlīgs pasaules varenākās valsts ASV kongresa lēmums, ir jādara viss iespējamais, lai arī ASV senāts pieņemtu tautas vietnieku nama rezolūcijai līdzīgu lēmumu. Mēs zinām, ka ASV senātā mums ir patiesi draugi, kuŗi labi izprot brīvās pasaules un arī mūsu problēmas un kuŗi atkārtoti prasījuši Baltijas valstu un reizē ar to Latvijas patstāvības atjaunošanu. Minēt varam senātorus: Dirksenu, Kuchelu, Montoju, Lauši, Jangu, Ribikofu, H. A. Viljamu, Allotu, J. Milleru, Hikenlūperu, Fongu, Merfiju un Dodu, kuŗi visi iesnieguši rezolūcijas, prasot brīvību Baltijas valstīm. Ir arī daudz senātoru, kuŗi gan paši rezolūcijas iesnieguši nav, bet devuši solījumu šādas rezolūcijas atbalstīt, ja tās nāktu senāta nobalsošanā. Stāvoklis ir mūsu lietai labvēlīgs, bet rezolūcijas tiek aizturētas senāta ārlietu komisijas priekšsēža senātora Fulbraita galdā. Tādēļ nepieciešami, lai mūsu organizācijas un arī ikviens atsevišķais individs tūlīt rakstītu saviem štata senātoriem un visiem ārlietu komisijas locekļiem. Organizācija Americans for Congressional Action to Free the Baltic States, sadarbojoties ar Daugavas Vanagu organizāciju, ir jau pie darba ķērusies. Tomēr ar to vien nepietiek, visvairāk nepieciešams, lai šinī vēstuļu rakstīšanas akcijā piedalītos ikviens no mūsu tautiešiem. Americans for Congressional Action to Free the Baltic States aicina visus **darbā.**

Tanka 50 gadu jubileja

Šogad paiet 50 gadu, kopš kaujas ratu konstruēšanas, kas nosaukti par tankiem. To krusttēvs ir Vinstons Čerčils, toreizējais britu admirālitātes pirmais lords. Tanks bija iecerēts kā sauszemes „kreiseris", un šādus kaujas ratus, kas var šķērsot grāvjus un pretinieka ierakumus un šautenēm un ložmetējiem nav ievainojami, Čerčils ieteica būvēt angļu armijai savā 1915. gada janvāra vēstulē premjēram Askvitam.

1915. gada jūnijā jau sākās jaunā tanka izmēģinājumi. Pirmie modeļi neatbilda prasībām, un tikai 1916. gada 15. septembrī pirmos 49 britu tankus iesaistīja kaujās pie Sommas. 17 sabojājās pirms bija sasnieguši ugunslīniju, 18 nākošie nespēja laikā atstāt sapulcēšanās vietu, 5 sabojājās kaujas laikā un tikai 9 veica kaujas uzdevumu. Taču vācu 3. armijas virpavēlnieks par tanku parādīšanos toreiz ziņoja: „Ienaidnieks raidīja kaujā jaunas kara mašīnas, kas ir tikpat šausmīgas, cik iedarbīgas."

Tagad, pēc 50 gadiem, britu tanku speciālists Imperial kolledžas Londonā lektors Ogorkevičs iztirzā, vai tankiem paredzama nozīme arī nākotnē. Rīcharda Mariana Ogorkeviča darbi par tanku ieročiem tulkoti visās Eiropas valodās, viņš lasījis lekcijas savā nozarē ASV, Zviedrijā, Izraēlā un, protams, Londonā.

Ogorkevičs vispirms pakavējas pie Amerikas savienoto valstu un Vācijas kopīgi konstruējamā tanka, kam jāstājas ierindā 1970. gadā. Jaunais tanks pacelot jautājumu ne vien par tanku nozīmi militāros pasākumos, bet arī par tanku kā eksporta preci. Piemēram, Lielbritanijas valdība savus „Centurion" tankus pārdevusi citām valstīm par 200 miljoniem mārciņu.

Vēl nesen tank uzlūkots tikai kā bruņu nesējs, kas aizsargā kāravīrus pret ienaidnieka uguni, bet šis viedoklis tagad novecojies. „Tagad tanku uzlūko ne vien kā smago ieroču nesēju, bet arī kā pretinieka mērķu un pretinieka tanku apkarotāju," uzsver Ogorkeviča.

„Taču, lai sekmīgi apkarotu pretinieka tankus, tad katram tankam jāatbilst trim prasībām: tam jātrāpa pretinieka tanks, trāpījumam jāizlauzas cauri bruņām un, treškārt, tam jāizsit pretinieka tanka apkalpe no ierindas. Līdz II pasaules kara beigām vienīgais ierocis, kas atbilda visām trim prasībām, bija bruņu sitējs-projektils. Pēdējos gados izgudrots APDS bruņu sitējs — šāviņš, kas trāpa mērķi līdz pat 1400 metriem," turpina Ogorkeviča. Izgudrojot efektīvāku tanku lielgabalu munīciju, vajadzēja arī lielāka kalibra lielgabalu. Tas bija nepieciešams, lai uzbruktu pretinieka tankiem no pēc iespējas lielāka attāluma. Agrāk pieņēma, ka 2000 m ir pietiekami tālu, tagad jātrāpa 3000 metru attālumā," atzīst tanku lietpratējs.

Labs piemērs tam, ka nemitīgi pieaug tanku lielgabalu kalibrs, ir britu „Centurion" tanks. 1945. gadā tam bija 76.2 mm lielgabals, ko vēlāk aizstāja ar 83,4 mm lielgabalu, bet drīz vien sekoja pašreizējais 105 mm lielgabals. Tai pašā laikā „Centurion" tankam līdzās ierindā vairākus gadus atradās smagais „Conqueror" tanks ar 120 mm lielgabalu. „Centurion" angļu armijā drīz aizstās „Chieftain" tanks, kura masveida ražošana jau sākusies.

„Līdzīgā veidā attīstījušies arī padomju tanku lielgabalu kalibri. T-34/85 vidējā lieluma tanks, kas parādījās 1945 gadā, bija apbruņots ar 85 mm lielgabalu. Šo tanku vēlāk aizstāja ar T-54 un T-55 tankiem, kam bija 100 mm lielgabals, bet tagad šos tankus jau aizstājis T-65 tanks ar 115 mm lielgabalu. Krievieni bez tam vēl ir smagais IS-3 un T-10 tanks, kam abiem ir 122 mm lielgabals.

Lielgabala kalibra palielināšanās, protams, noslogoja tanku ar jaunu svaru. Kad 1950. gados radās vajadzība pēc vieglāka tanka, Francija nolēma būvēt kustīgāku tanku ar 105 mm lielgabalu, kam vairs nebija bruņu sigāru projektilu, bet sprāgstvielām pildīti lādiņi, lai bruņas sadrīdītu eksplozijas spēks. Franču AMX30 tanks svēra tikai 32 tonnas, kamēr britu „Chieftain" — 51 tonnu. Eksplozīvo šāviņu trāpījumi nav tik precīzi, un domas dalās, vai eksplozija ārpus tanka bruņām ir tikpat iedarbīga kā bruņu sitējs šāviņš.

Līdzīgus šāviņus tagad lieto arī ASV M60 kaujas tankos un vācu Leoparda tankā. Abi bruņotāji ar britu 105 mm lielgabaliem. Šis pats lielgabals iemontēts arī Indijas armijai būvētam tanskam, ko būvēja Vikersa Armstronga ieroču fabrika. Lai uzlabotu eksplozīvo šāviņu trāpījumus, ASV saviem tankiem iebūvēja optiskus attālumu mērītājus jau drīz pēc II pasaules kara beigām. Šādus attāluma mērītājus savos tankos iebūvējuši arī franči un vācieši. Taču aparatūra pilnīgi neapmierina visas prasības, un tuvākā nākotnē tanki būs jāapgādā ar lielākiem un precizākiem attālumu mērītājiem.

Pēdējos gados ASV, bet sevišķi Lielbritanija un Vācija, sākušas lietot „lāseru" attāluma noteikšanai mērķiem, bet ASV sāk uzmontēt tankiem arī vadāmās raķetes. Ar raķetēm seviški apgādāti Šeridana vieglie tanki. Raķetes iemontēs arī ASV-vācu kopīgi konstruējamam tankam, kuram vajadzēs nomainīt ASV M-60 un vācu Leoparda tanku.

Kaut arī raķetes ir precīzas, bet tām ir tik sarežģīts mehanisms, ka jāšaubās, vai uz tām var paļauties kaujas apstākļos. Vadāmās raķetes nespēj aizstāt lielgabalus. Arī lielgabali nav sasnieguši pēdējo attīstības iespēju. Piemēram, izmēģinājumi ASV armijā liecina, ka tanku lielgabalam nākotnē trāpīt mērķi 2000 un 3000 metru attālumā būs pilnīgi pa spēkam.

Vislielākais šķērslis tanku lielgabalu modernizēšanai ir tanka svars. Kamēr briti uzsvaru liek uz tanka bruņu biezumu, franči lēš, vai tanks kaujas laukā ir pietiekami manevrēšanas spējīgs. Zviedrija ir uzbūvējusi tanku bez torņa, kur lielgabals grozāms tikai pašam tankam grozoties. Zviedru „S" tanks nevar šaut kustoties, bet tas sver tikai 37 tonnas un lielgabals ir 105 mm. Tanku svaru varētu atslogot arī jauna veida vieglāki un efektīvāki motori. Paredzams, ka gāzu turbīnu izmantošana tanku motoros atrisinās vienu otru problēmu, kas saistīta ar tanka svaru. Pagaidām gāzes turbīnu lieto tikai zviedru „S" tanks. Taču militāristi tik lielu uzsvaru neliek uz tanka motora sistēmu, kā uz tā celtspēju. Vācu Leoparda un franču AMX30 motors jau tagad attīsta vairāk kā 20 zsp. uz tonnu. Tikai ne frančiem, ne vāciešiem nav izdevies likt lietā visus motora ražotos zirga spēkus, lai palielinātu tanka ātrumu uz nebrūgēta ceļa un braucot pa apvidu. Tieši tanka ātrums, braucot pa apvidu, ir viena no visgrūtāk atrisināmām problēmām. Tas iestieg mitrā mīkstā zemē, iegrimst smiltīs. Jo tanks smagāks, jo tam lielākas grūtības kustēties pa plavām, tīrumiem vai purvainiem apvidiem.

Vispār, lai tanks noklūtu tur, kur tam jābūt, viss atkarīgs no tā svara. Svars ne vien apgrūtina tanka transportēšanas iespējas, bet arī apdraud tiltus. Tādēļ saprotama tanku konstruētāju vēlēšanās pamazināt tā svaru. Taču tanka svars ir tik cieši saistīts ar tā bruņojumu, ka uzkonstruēt vieglāku un kustīgāku tanku varēs tikai tad, kad radīsies jauni vieglāki un iedarbīgāki ieroči, ar kuriem tankus apbruņot.

Hamilkars Barka

Pad. savienības „miermilīgums"

VĀCU LAIKRAKSTS AR FAKTIEM APKAROPROPAGANDU

Pad. savienība savā propagandā mēdz apgalvot, ka nekad nav uzbrukusi nevienai zemei... So nodrāzto propagandas saukli tagad kā papagailis atkārtojis Vācijas bēdīgi slavenais sensāciju žurnāls „Der Spiegel", kam nekas nav svēts, ja vien ienāk lielāka summa naudas, izpelnoties laikraksta „Christ und Welt" visai lielu atbildi. Šis laikraksts uzskaita lielāku skaitu vēstures faktu, kas ne tikai apgāž padomju acīm redzamā ietekmē publicēto nesenās vēstures viltojumu, bet atklāj pilnos apmēros sarkanā imperiālisma pretīgo seju un liekulīgo politiku, kās, slēpjoties aiz „tautu atbrīvošanas" plīvura, patiesībā paklāvusi komūnisma varai vairākas tautas, kas agrāk baudīja valstisku neatkarību.

Laikraksts „Christ und Welt" aizrāda, ka jau 1921. gadā Pad. savienība okupējusi un iekļāvusi savā impērijā „Grūzijas sociālistisko republiku, kas 1918. gadā bija kļuvusi neatkarīga un kuras patstāvību 1920. gadā bija atzinusi pati Pad. savienība... Divdesmitajos gados Pad. savienība sistēmatiski apspieda turku tautas Āzijā. 1919. gadā Pad. savienība iebruka Polijā, bet cieta neveiksmi. 1939. gadā Pad. savienība uzbruka Somijai un anektēja Karēliju un Petsamo, piespiežot savu upuri gadiem ilgi maksāt kara kontribūciju... Tai pašā gadā Pad. savienība vienojās ar Hitlera Vāciju par Polijas sadalīšanu, izraisot otru pasaules karu.

1940. gadā, laužot visus pastāvošos līgumus, Pad savienība iesoļoja Baltijas valstīs, apciet not šo valstu valdības, atbruņojot armijas, deportējot pretkomūnistiski noskaņotos iedzīvotājus vai arī tos nogalinot uz vietas, beidzot pašas šīs agrāk neatkarīgās republikas iekļaujot Pad. savienības sastāvā.

1945. gadā Pad. savienība pieteica karu Japānai, ar kuru agrāk bija parakstījusi neuzbrukšanas līgumu, lai pievāktu sev liekām pūlēm no jau sakautās un pretoties nespējīgās Japānas Sachalīnu un Kurilu salas, kuras paturējusi vēl līdz mūsu dienām. Pat kāds no rumāņu pareizticīgajiem komūnistiem nevarēja nociesties nepretojies, kad Pad savienība pēc otra pasaules kara ar varu pievāca Besarabiju no „brāļīgās padomju republikas" Rumānijas... To Pad. savienība izdarīja ar kailu varu, atkal deportējot „nepaklausīgos" elementus uz savām cilvēku iznīcināšanas nometnēm...

Sociālistiskais īpašums

„DAS SOCIALISTISCHE EIGENTUM IN DER SOWJETUNION" VON DIETER PFAFF, VERLAG FÜR WISSENSCHAFT UND POLITIK IZDEVUMS, 143 LP.

Visās austrumu bloka zemēs „sociālistiskais īpašums" kopā ar totālu plānošanu veido „sociālistiskās saimniecības sistēmas" pamatus. Tāpēc komūnistu juridiskajā domāšanā tiesiskie jautājumi, kas ar to saistīti, ieņem centrālo vietu. Autors apskata abus „sociālistiskā īpašuma" veidus: valsts īpašumu un t. s. „kooperatīvo - kollektīvo īpašumu". Autora uztverē tomēr ir starpība starp „valsts" un „valsts privāto" īpašumu, kas aptver galvenokārt agrākos iedzīvotāju privātos īpašumus... Tomēr zemes īpašumus, kas visi pieder valstij, autors ieskaitījis „valsts" īpašumos. Autors pakavējās arī pie marksistiskās - ļeņiniskās īpašuma tiesību mācības.

ALK

Latvieši trimdas kaleidoskopā

★ Sevišķu atsaucības balvu par labāko darbu humanitārajās zinātnēs Nujorkas universitātē ieguvusi Lūcija Purene-Sīmane. Jaunās filozofijas doktores disertācijas temats — „Fonoloģiska studija par no vācu valodas aizgūtajiem latviešu vārdiem".

★ Zviedrijas latviešu jaunievēlētie pārstāvji 19. jūnijā sanāca uz pirmo sēdi. Jaunajā ZLCP par priekšsēdi ievēlēja A. Padēlu; valdes priekšsēdis ir I. Freimanis. Sakarā ar atkārtotajām vēlēšanām, padomes budžetā radies iztrūkums, par kuŗa segšanu un valdes tālāko darbību spriedīs rudens sēdē, kad arī iztirzās ZLCP statūtu pārstrādāšanu.

★ Nujorkas valsts universitātes tirdzniecības flotes kolledžas mācības spēks, mākslas vēsturnieks J. Krastiņš kadetu apmācības kuģa bibliotēkā iekārtojis Ludolfa Liberta izlases darbu skati. Izvēlētās 10 gleznas attēlo Eiropas pilsētas, kuŗas savā apmācības braucienā šovasar apmeklēs kadeti.

★ Ar Mārtiņa Ziverta jauno lugu „Durnā merga" jūnija vidū DV Mežotnes un Saules nodaļās Kaierslauternā un Manheimā viesojās Ministeres latviešu ģimnazijas audzēkņu teātŗa ansamblis. Skolēni paši bija gatavojuši dekorācijas, piepalīdzot skolotājiem. Režiju vadīja skolotāja Olita Trauciņa.

★ Briseles kartogrāfijas institūtā izgatavotos atlantus lieto visvairāk dāņu, somu un norvēģu skolās. Institūta vadītājs un īpašnieks ir Pēteris Mantnieks, kuŗu Ziemeļeiropā ieskata par autoritāti kartogrāfijā. Mantnieka atlantos vēl joprojām lasāmi Baltijas valstu vārdi. Šī kartogrāfijas institūta nozare atrodas Montrealā.

LATVIJA

59. N-RS. SESTDIENA, 1965. GADA 24. JŪLIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Folwarton Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Aplietu redaktore — Inta Podnieka, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Žanis Zeltiņš, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības izsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas alejas teipu.

Nerunājot nemaz par Krievijas pamatotību ir atgādnājis nesenās Eiropas vēstures vistumšākās lappuses, kuŗas komūnisti un viņu līdzskrējēji vai t. s. „kreisie liberāļi" par visu varu rauga aizmirst paši un pārliecināt pasaules sabiedrisko domu, ka Pad. savienība, kas vislielākai imperiālists mūsu laikos, nemaz nav imperiālists, bet gan „tautu atbrīvotājs"...

A. Kalns

Partija un valsts

„PARTEI UND STAAT IN DER SOWJETUNION" VON LEONARD SCHAPIRO, KIEPENHEUER & WITSCH IZDEVUMS, 211 LP.

Tas ir pazīstamā sovjetologa angliski sarakstītā darba vācu tulkojums. Autors ir politisko zinātņu profesors Londonas School of Economics and Political Science. To savā laikā nodibināja „fabiāņu sociālisti" Sidnejs un Beatrise Vebi vai, pareizāki sakot, to nodibināja viņu ietekmē. Tāpēc arī gars tur ir fabiāņu...

Autors izseko bolševiku partijas attīstībai no tās nodibināšanas līdz šim laikam. Pamatojoties uz šo partijas izpētīšanu, autors rauga izskaidrot Pad. savienības valsts uzbūvi, atsevišķās iestādes un konstitūciju, kuŗai ir visai ierobežota nozīme, kā arī padomju „vēlēšanu sistēmu". Visam rēgojas cauri bolševiku partija, kas ar savu perfekti izveidoto kontroles sistēmu valstī bauda absolūtu varu. **ALK**

Pa ne

IZLZES SĶIPSNAS ROMĀNS

Ja kādam lasītājam ir paradums pirms grāmatas lasīšanas vispirms iemest skatienu sākumā un beigās, tad, vismaz šinī gadījumā, tas var būt diezgan nozīmīgs palīgs tuvāk piekļūt darba idejiskajam kodolam, jo ir svarīgi jau pašā sākumā zināt, ka Ēdīti un Solvitu autore ir tēlojusi kā vienu personu divi dažādos aspektos; citiem vārdiem — romānā tēlotas cilvēka divas pretstatīgas „dabas" un to attiecības, kas pazīstamas kā dvēseles duālisms. Abas šīs „dabas", savijušās grodā pavedieņā, atklājas kā cilvēku individuālie raksturi un konstituē viņu būtisko esmi.

Literātūrā tēlotais dvēseles duālisms nav nekāda jauna parādība. Patiesībā, tēlojot personas, nekā cita arī neparādās, tikai šīs „dabas" parasti sadrumstalotas dažādās variācijās un notonējumos, ieliekot tās personu raksturos un dzīves situāciju konstrukcijās, dažkārt, varbūt, autoram to nemaz nemanot. Ilzes Šķipsnas darbs šinī ziņā vienreizīgs ar to, ka cilvēkā viņa šīs dabas skaidri un apzināti saskatījusi un notēlojusi, kā tās manifestējas apziņas lokā — domās un izjūtās, visu to iesaistot reālās dzīves situācijās, tikai vietām, cik to prasa mākslinieciskie nolūki, ievijot sirreālistisku simboliku. Šīs dabas tik skaidri iezīmētas, ka nav grūti tās nosaukt īstajos vārdos; sevišķi izzīmīga un noteikta ir Solvitas „daba". Romāna sākumā Edīte, vairīdamās no ielas drūzmas, un piespiedusies nama sienai, satausta akmens cilni, kas viņu pārsteidz „ar tiešumu, ar savu atklāto, kailo akmens dabu, kam biju nejusīi pieskārusies kā mēmam un nemainīgam pasaules centram", un domājot par izjūtām, ko šis pieskāriens izsaucis, ierauga Solvitu, kas viņai tikko paslēdījusi gaŗām. Viņa to notver, un sākas viņu „dialogs". Meditējot par dzīves jēgu, Edīte atrod, ka „tagad manas dzīves uzdevums bija sargāt pašas apziņu no apmulsināšanās un apreibināšanās", ar ko var uzbrukt „aklā, varmācīgā, viltīgā daba" (30. lpp.). Protams, viņai tūlīt jāpārliecinās, ka no viltīgās da-

bas nav iespē
ne izvairīties, L
rādījumus vara
kās vietās, un
gām Edīte pasa
ri: „Solvīta bi
un nežēlīgs da
viņu pēkšņi
sirds" (206). S
ta parāda arī,
ti, un saskarē
savas raksturi

Edīte simboli
ves daļu, kas
ģiskajai dabai
vēks aptver k
prātu un izjūt
nesaraujami s
ni, ar fizisko d
dzībā runājot,
akumulātors, k
ku un fizisku
sevī satur kād
kas pats nav
kajiem elemen
kā suverēna u
dība, bet to
ar tiem. Kāpēc
jams, to izska
mija, bet arī
vis'em jautāj
dēt, un pēdē
vien tiek pār
ziku, kas ne
kiem pētījumi
bet tikai apri
šo pašu atziņ
rāda uz kādu
spēku, kas n
simboliku. Šīs dabas tik skaidri un kas, varbū
un suverēnā
enerģiju akūm
vot pilnīgi pa
tikai neatkarī
meņa, bet, kā
izskaidrojama
var iespaidot
bu. So nerec
mo spēku cī
ras sākuma
par garu, pa
nājam, bet
un saprast s
žu gadu desm
būt, sākot ar
tad, lasot šo
sim kā gara
ka dvēselē.

Šiem divi s
ziņā ir zināt
veido gan vip
teic dzīves u
gan virza vis
pat nejaušīb

Eduarda Vingra vinete un ilustrācijas

18. turpinājums.

„Biedri, padomju ļaudis ir izglītoti cilvēki," droši un mierīgi atsaka sieviete. „Izpildot dienesta pienākumus, tie nelamājas, bet izturas pieklājīgi!"

„A tu mani školosi, kak jāuzvedas pī fašistiem?"

„Te nav fašisti, bet gan Padomju Latvijas darba ļaudis!" svešā nemaz nenobīstas. „Vai jums nav zināms, ka 1940. gada vēlēšanās šie cilvēki 99,9% nobalsoja par partiju un Staļinu? To niecīgo fašistu pārpalikumu jums jānoķer un jāiznīcina tur, kur cinās varonīgā sarkanarmija, bet nav jāmeklē te, godīgu darba ļaužu vidū. Te mani dokumenti. Lūdzu tos pārbaudīt un jautāt pieklājīgi, ja kas nesaprotams."

Milicis niknumā iešņācas un sagrābj sniegtos papīrus, bet — jo ilgāk tajos skatās, jo vairāk rupjā uzpūtība saplok. Pēdīgi viņš pieceļas un pieiet ar papīriem pie otra miliča, kuŗš, kā liekas, ir augstāks amatā vai vismaz gudrāks. Tas, ielūkojies sievietes pasniegtajos dokumentos, neveikli noklepojas:

„Redziet, biedrene, mēs jau nevaram zināt, kas kuŗš par tipu. Ir kara laiks, un Volodķa tā ar stiprākiem vārdiem pieradis . . ."

„Saprotu, bet tā tomēr nevar apieties ar cilvēkiem," svešā neatlaižas. „Attiecinu to mazāk uz sevi, bet te ir daudz godīgu padomju ļaužu, un labam milicim, kas pārzina partijas īso kursu, jābūt acīm pierē, lai bez lamāšanās atšķirtu fašistu bandītus no cienījamiem padomju darba ļaudīm!"

Pateikusi šo pamācību, kuŗa man izklausās pavisam divdomīga, sieviete paņem savus papīrus un mierīgi aiziet, ar augstprātīgu smīnu simpatiskajā sejā atstājot piesmakušās telpas. Miliči ātri, bet paskaļi izrunātā pēdējā teikuma apgriezto nozīmi noteikti nesaprot, bet tuvumā stāvošie latvieši jo labāk.

Brīdi iestājas neveikls klusums. Tad iztaujāšana turpinās pasāktajā gaitā, bet tomēr manāma starpība. Lamu vārdi atskan retāk vai pārtrūkst pusvārdā. Arī cilvēki, kas sarunu dzirdējuši, it kā atguvuši vairāk drosmes un kļuvuši noteiktāki atbildēs.

Pratināšanas ievelkas gaŗumā ar vīriešiem. Jautājumi visumā atkārtojas: vai bijis leģionā, vācu policijā, aizsargos? Vai nav lauku māju īpašnieks? Pēdējā gadījumā jāatgriežas tur, no kuŗienes nācis.

Pamazām tuvojas mūsu kārta. Olga pasaka priekšā stāvošajam, ka atgriezīsies, un mēs izejam gaitenī. Laužu burzma samazinājusies, jo katrs, kas ticis galā ar reģistrāciju, steidzas ātrāk pazust no neomulīgās vietas. Apstājamies kādā tukšā gaiteņa stūrī.

„Saproti, — tu esi bārene, piederīgo nav, līdz šim izskoloja vecmāmiņa . . ." ātri, bet klusā balsī māca Olga. „Tas viss. Jo mazāk runāsi, jo labāk. Es nākšu tikai pēc pāris dienām, jo to, ko teikšu, vispirms jāsaskaņo ar Andreja tālāko rīcību. Un tagad — ej!"

Olga mani stumj uz miliča galda pusi, kur jau pienākusi mana kārta. Neskanīgā balsī, gandrīz pamirusi bailēs, mechaniski atkārtoju visu, ko tikko stingrā balsī bija nodiktējusi Olga. Pratinātājs ar mani patiešām daudz nekavējas. Trekni apzīmogotais ģimnazijas diploms, liekas, ir pietiekami iespaidīgs dokuments viņa acīs. Izdzirdis, ka mans nodoms iestāties universitātē, tas pats rupjais milicis — varbūt saņemtā bāriena iekšmē — atļaujas man pat uzslavēt:

„Vot, harošaja ģevočka, — padomju čilvāki jir inteļiģenci, ņi kak buržuji!"

Beidzot mūs atkal apņem rudenīgi dzestrais āra gaiss. Elpoju dziļi un atviegloti. Mēs steidzamies — šoreiz abas — pie Andreja, lai viņam un pārējiem pagrabā atstāstītu redzēto un dzirdēto.

„Par vīru viņš man nekā neprasīja," prieciģi stāstu Olgai pratināšanas gaitu, „arī par citiem piederīgajiem pārlieku neuzplijās."

„Dumji jau viņi bez gala," Olga smaida savu gudro un rāmo smaidu, „bet tu, mana mīļā, patiešām izskaties tāda lauku nevainība, ka pat šiem aitas galvām nenāk prātā tevi par precētu sievu uzskatīt, kuŗai virs leģionārs. Neņem ļaunā, — tā ir. Un ja es tev sakāmo nebūtu pateikusi, tu savu izcelsmi pat apslēpt nebūtu pratusi. Tas nozīmētu, ka augstskolu tu savā dzīvē neredzētu — labākajā gadījumā, bet ļaunākajā . . ."

Olga domu nepabeidz, bet es nešaubos par viņas vārdiem, kaut arī visus apstākļus pagaidām vēl nepārredzu un nesaprotu. Zinu tikai vienu: viņa no sirds vēl man labāko.

„Šie miliči gan izturas rupji," ierunājas atkal Olga, „tūlīt kliedz un lamājas, bet ja runā, tad paceltā tonī, it kā katrā cilvēkā pretinieku saskatīdami. Tomēr šādā reģistrēšanas veidā — rindā cits aiz cita — neizpaužas ne gudrība, ne asprātība. Tas mums nāk tikai par labu. Ja sauktu pa vienam iekšā, mēs šobrīd nezinātu to, ko zinām tagad. Bet ir jau saprotami, ka miličiem trūkst izdomas un apķērības. Godīgs cilvēks jau nestrādā šādās iestādēs un to drošības sistēmā. Jābūt tiram nezvēram, lai uzbruktu nevainīgam cilvēkam, padarot visus par vainīgiem. Par laimi — kriminālistu un bandītu vidū veltīgi meklēt intelliģenci, intellektu un sevišķu gudrību! Un viņu muļķība ir mūsu vienīgais glābiņš."

„Bet ko tu domā par to uzstājīgo sievieti?" pievēršos tematam, kas man jau labu laiku miera nedod. „Tā taču bija tā pati, par kuŗu es tev stāstiju! Tikai šoreiz viņa bija citā, daudz vienkāršākā apģērbā. Neesmu pārskatījusies, jo viņa bija ievērojusi arī mani, pamāja ar galvu un pasmaidīja."

„Kas lai zina, kādus papīrus viņa tur parādīja, ka miliči uzreiz tik mīksti kļuva? Tagad katrs glābjas, kā mācēdams. Un viņas uzstāšanās miličiem nelikās mazāk iespaidīga . . . Arī to jāievēro. Viņas seja atstāja intelliģentu iespaidu, un ja pierēķina visu pārējo — gan to, ko tu stāstīji, gan šodien redzēto, tad jādomā, ka komūniste viņa nekad nav bijusi un arī nebūs, tikai ļoti apķērīga un piemērota šim laikam!"

Krustām un šķērsām pa dažādām ielām ejot, esam nonākušas pie kādiem vārtiem. Olga atskatās, kā jau vairākkārt darījusi, tad pieliek pirkstu lūpām klusēšanas zīmei un pamāj sekot.

„Labvakar, Brieža tēv!" saka Olga, aizvērdama aiz manis durvis, kuŗas uztraukumā par mūsu gājiena slepenību un uzdevumu esmu pilnīgi aizmirsusi.

„Labvakar," tikko sadzirdami izdvešu arī es.

„Sveiki!" īsi, bet mierīgi atsaka pavecs vīrs, turpinādams sūkt savu pīpi.

(Turpinājums sekos)

75. turpinājums

Tad priesteri atcerējās arī Abiju Arue
kas par tiem bija smējušies un tā nu ir ja
sieviete, kas pēc priesteru pavēles nomētā
ņiem...

Omrus Mikaela dēls to visu stāstīja ar
mierinājuma pieskaņu balsī un ar labu att
tikumu izpratni, jo kā kēniņa sogis viņš
cietis bailes savas dzīvības dēļ, bet nu juta
nozīme ir kļuvusi jo lielāka nekā tā bija bij
Šebas Bikrus dēla sacelšanās.

— Bet kas notiek ar Abišagu... Abijas
Adonja to jautāja ar pūlēm valdīdams
mu.

— Abijas meita Abišaga pazuda vēl
mātes tiesāšanas,— Omrus Mikaela dēls
neziņā plecus.— tāpēc daudzi domā, ka mā
devusi par Aštarotas kalponi kādā nezinā
vai arī pārdevusi par sievu kādam Sīdona
jam, saņemdama par to jo daudz zelta...

Adonja atvadījās no Šunēmas soga un
pakaļ uz nometni. Lai cik baigi bija Šunē
kumi un lai cik viņam rūpēja Abišagas lik
ko grozīt tam nebija iespējams. Bija arī v
rēt, ka Joābs gribētu tam palīdzēt, jo kā ķēr
niekam tam bija svarīgs tikai viņa tiešais p

Pa nepareizo ceļa pusi

ILZES ŠKIPSNAS ROMĀNS „AIZ SEPTITĀ TILTA", GRĀMATU DRAUGS, 1965. GADĀ, 221 LPP.

Ja kādam lasītājam ir pārdums pirms grāmatas lasīsanas vispirms iemest skatienu sākumā un beigās, tad, vismaz šinī gadījumā, tas var būt diezgan nozīmīgs palīgs tuvāk piekļūt darba idejiskajam kodolam, jo ir svarīgi jau pašā sākumā zināt, ka Edīti un Solvītu autore ir tēlojusi kā vienu personu divi dažādos aspektos; citiem vārdiem — romānā tēlotas cilvēka divas pretstatīgas „dabas" un to attiecības, kas pazīstamas kā dvēseles duālisms. Abas šīs „dabas", savijušās grodā pavedienā, atklājas kā cilvēku individuālie raksturi un konstituē viņu būtisko esmi.

Literātūrā tēlotais dvēseles duālisms nav nekāda jauna parādība. Patiesībā, tēlojot personas, nekā cita arī neparādās, tikai šīs „dabas" parasti sadrumstalotas dažādās variācijās un notonējumos, ieliekot tās personu raksturos un dzīves situāciju konstrukcijās, dažkārt, varbūt, autoram to nemaz nemanot. Ilzes Šķipsnas darbs šinī ziņā vienreizīgs ar to, ka cilvēkā viņa šīs dabas skaidri un apzināti saskatījusi un notēlojusi, kā tās manifestējas apziņas lokā — domās un izjūtās, visu to iesaistot reālās dzīves situācijās, tikai vietām, cik to prasa mākslinieciskie nolūki, ievijot sirreālistisku simboliku. Šīs dabas tik skaidri iezīmētas, ka nav grūti tās nosaukt īstajos vārdos; sevišķi iezīmīga un noteikta ir Solvītas „daba". Romāna sākumā Edīte, vairīdamās no ielas drūzmas, un piespiedusies nama sienai, satausta akmens cilni, kas viņu pārsteidz „ar tiešumu, ar savu atklāto, kailo akmens dabu, kam biju nejauši pieskārusies kā mēmam un nemainīgam pasaules centram", un domājot par izjūtām, ko šis pieskāriens izsaucis, ierauga Solvītu, kas viņai tikko paslīdējusi gaŗām. Viņa to notver, un sākas viņu „dialogs". Meditējot par dzīves jēgu, Edīte atrod, ka „tagad manas dzīves uzdevums bija sargāt pašas apziņu no apmulsināšanās un apreibināšanās", ar ko var uzbrukt „aklā, varmācīgā, viltīgā daba" (30. lpp.). Protams, viņai tūlīt jāpārliecinās, ka no viltīgās dabas nav iespējams ne glābties, ne izvairīties. Līdzīgi zīmīgus norādījumus varam atrast vairākās vietās, un pie romāna beigām Edīte pasaka pavisam skaidri: „Solvīta bija akls, nejūtīgs un nezēlīgs dabas spēks, un es viņu pēkšņi ienīdu no visas sirds" (206). Savu „dabu" Solvīta parāda arī, domājot par Edīti, un saskarē ar citiem atklāj savas raksturīgās pazīmes.

Edīte simbolizē to dvēseles dzīves daļu, kas stāv pāri fizioloģiskajai dabai un ko apziņa cilvēks aptver kā domāšanu, saprātu un izjūtas, bet kas tomēr nesaraujami saistītas ar ķermeni, ar fizisko dabu. Aptuvenā līdzībā runājot, cilvēks tad ir kā akumulātors, kas zināmu ķīmisku un fizisku elementu saskaņā sevī satur kādu enerģijas spēku, kas pats nav neviens no dabiskajiem elementiem, producējas kā suverēna un patstāvīga parādība, bet tomēr tikai saskaņā ar tiem. Kāpēc un kā tas iespējams, to izskaidro fizika un ķīmija, bet arī šīs zinātnes ne uz visiem jautājumiem var atbildēt, un pēdējās atbildes bieži vien tiek pārvietotas uz metafiziku, kas nepakļaujas empīriskiem pētījumiem un pārbaudēm, bet tikai apriorām atziņām. Bet šo pašu atziņu iespējas jau norāda uz kādu faktisku enerģijas spēku, kas mīt cilvēka dvēselē un kas, varbūt, ir neatkarīgāks un suverēnāks nekā elektriskā enerģija akumulātorā un var dzīvot pilnīgi patstāvīgu dzīvi; ne tikai neatkarīgu no fiziskā ķermeņa, bet, kā dažas zinātnei neizskaidrojamas parādības rāda, var iespaidot pat fizioloģisko dabu. Šo neredzamo un netaustāmo spēku cilvēks jau no kultūras sākuma laikiem zina saukt par garu, par kuŗu tik bieži runājam, bet kuŗu tuvāk iepazīt un saprast sāk tikai pēdējo dažu gadu desmitu filozofija (varbūt, sākot ar H. Bergsonu). Tātad, lasot šo romānu, Edīti vēlosim kā gara manifestāciju cilvēka dvēselē.

Šiem divi spēkiem cilvēka apziņā ir zināmas attiecības, kas veido gan viņa raksturu, gan noteic dzīves un pasaules uzskatu, gan virza visu viņa dzīvi, kuŗā pat nejaušībām, varbūt, nemaz nav vietas. Romānā lieliski notēlotas tieši šīs attiecības, kā apziņa ar gara spēku reaģē uz apzinātiem un neapzinātiem dabas procesiem sevī un attiekšmē pret citiem, kuŗu rīcība radījusi zināmus sarežģījumus (Marka izgāšanās eksāmenā); kā apziņa vērtē un pieņem vai noraida pagātni kā vēsturisku dokumentāciju, kas iegūlusi atmiņā kā tradicijas un leģendas (ko Edīte stāsta par savu māti un sevi kā „sava laika bērnu"); kā dzīves skatījuma izveidošana un sava būtiskā „es" apziņa atklājas visspilgtākā gara izpausmē, kas kā mirklis mīlestībā pietuvojas mūžībai (Edītes vēstule Persijam); kā sokas, taustoties pēc nākotnes izredzēm (Džeralda glābšanas akcija), un kas noved pie negaidītas katastrofas. Viss darbs ir konsekventa un sistēmatiska šo attiecību attīstīšanās norise, sākot ar dabas „sataustīšanas" brīdi līdz katastrofai automašīnas skrējienā „pa nepareizo ceļa pusi", kad abi vārdi jau pavisam noteikti saplūduši vienā personā.

Kāpēc pēdējais, liktenīgais brauciens iet pa nepareizo ceļa pusi? Tāpēc, ka garīgais spēks nostājies naidā pret dabu (un ar to zaudēts zināms līdzsvars) šinīs attiecībās. Braucot pie Melvijiem, Edīte, pie stūres sēžot, Solvītu sev blakus sajūt kā drošību; pat „nāve kā melns limuzīns" tikai tāpēc paskrien gaŗām. Pēdējā braucienā šīs drošības vairs nav, daļas sašķēlušās, Edīte gan pamana kļūdu, bet, — „kas pārbraucis pāri septītajam tiltam", tam atgriešanās vairs nav, lai kā gribētu, ceļa sākumā, mājās, kur „mūžību sajutu pirmo reizi", domā Edīte. „Mūžība un mīlestība ir viens un tas pats, tikai Solvīta to nesaprot" un brauc pa nepareizo pusi. Solvītai nav naida pret Edīti, viņa tikai seko savai aklajai gribai. „Par citiem nebija jābaidās vairāk nekā par sevi", tāpēc viņa nebrauc Džeraldu glābt, — no kā? „No zvaigznēm? Bet no Persija un mūžības domām? Kas tā bija par varu, kas viņus sēja Visitas krastā?" Tā saprast nav Solvītas daļa... „pati neesmu sava, man jāplūst tālāk... Mūžība un nebūtība ir viens un tas pats, tikai Edīte to nesaprot." Arī viņa grib atpakaļ, „tikai šoreiz", bet Edīte brauc pa nepareizo ceļu. Tā pēdējais brauciens simbolizē līdzsvara zaudēšanu. Noturētīes pareizajā ceļa pusē nozīmē atrast un paturēt apzinātu līdzsvaru starp šiem divi spēkiem. Uz to norāda Edītes doma, ka ar „Solvītu varētu saprasties, ja abas apstātos vienā vietā uz ilgāku laiku un runātu par vienu un to pašu, tad mēs pa abām kopā zinātu, kā sakārtot visus debesu mākoņus saderīgā ziedēšanā..." (190). Tikai iniciātīvai jānāk no Edītes puses, jo Solvīta nesaprot ne mūžību, ne mīlestību, ne brīvību.

Romāns ievērojami izcils ne tikai ar aprādito idejisko kodolu, bet arī izteiksmes un stila ziņā, kas bagāts ar prātulām un dzejas veidoliem, visnotaļ tādiem, kuŗu laba tiesa nav iekļaujama poētikas rubrikās un izvērš krāšņu simboliku.

Ilzes Šķipsnas darbs ir tik nozīmīgs mūsu laikam, ka būtu apsveicams katrs sīkāks un plašāks tā iztirzājums. Jo vairāk tāpēc, ka tēlotais dvēseles duālisms attiecināts uz latviešu sievieti trimdā.

Kārlis Upatnieks

Zinātnei un tēvijai

PROF. AUGUSTS RAISTERS „LATVIJAS UNIVERSITĀTE", „VAIDAVAS APGĀDA IZDEVUMS, 207 lp.

Autors ir viens no latviešu vecās paaudzes zinātniekiem, kas stāvējis kūmās Latvijas universitātei, visu tās pastāvēšanas laiku darbojies par mācības spēku un ieņēmis arī dažādus administrācijas amatus. Ar šo grūtajos trimdas apstākļos, kad autoriem slēgti ceļi pētniecības materiālu iegūšanai no dzimtenes, tik teicami veikto darbu viņš uzcēlis jaunu piemineklī mūsu tautas gaismas pilij, kas tagad atkal nogremdēta aziātiskās okupācijas dūksnājā, bet gaida savu augšāmcelšanos tad, kad reiz pasaulē atkal uzvarēs taisnība.

Autors visai sīki aprakstījis Latvijas universitātes tapšanas gaitu un tās darbību līdz austrumu barbaru iebrukumam, pakavējoties pie atsevišķu fakultāšu izveidošanas un zinātniskās darbības norises. Ļoti vērtīgi ir arī grāmatai pievienotie pielikumi, kas saglabās mums dokumentāciju, kuŗu jau pa daļai varēja uzskatīt par zudumā gājušu. Grāmata izdota visai glīti, varētu teikt pat grezni, un cienīgi varēs ierindoties privāto un publisko bibliotēku plauktos. Tās tapšanā ar subskripciju palīdzējuši latvieši un arī cittautieši, kuŗu vārdi iespiesti grāmatas beigās.

Kad pirms pāris gadiem mūsu okupētajā dzimtenē izdeva „Universitātes vēsturi", viss Latvijas brīvvalsts laiks bija pamests neapskatīts, ziņojot tikai par pagrīdnieku komūnistisko darbību šai laika posmā... Šo oficiālās „vēstures" robu tagad ir aizpildījis profesors trimdinieks! Vai iedomājams kuriozāks vēstures fainomens? Liekas, ka mūsu dzimtenes okupanti bija cerējuši noklusēt Latvijas universitātes vēstures visspožāko posmu, bet autors šo nodomu ar savu darbu izjaucis, sniedzot mums grāmatu, kas pārsteidzoši pilnīgi attēlo vienas mūsu brīvvalsts zinātniskās iestādes attīstību, pieskaŗoties arī Lauksaimniecības akadēmijai un Baltijas universitātei, ks abas ir zināmā mērā Latvijas universitātes atvases.

Visi Latvijas universitātes agrākie mācības spēki un it īpaši tās audzēkņi ir lielu pateicību parādā sirmajam zinātniekam, kas nav taupījis pūļu, lai veiktu šo lielo darbu.

A. Kalns

Portlandes dziesmu svētku virsd iniģenti (no kreisās): B. Skulte, A. Berkis, L. Bērziņš un P. Galiņš. Foto: K. Grants

Kārlis Dzelzītis

ATKAL

Es biju nomiris, nu atkal dzīvot gribu,
Lai liesmas sakurtu, kas tagad tikko kvēl.
Es zvaigznes iedegšu uz jaunu zibu
Un saulei spožāk mirdzēt likšu vēl!—

Lai bēg šī nakts ar melnas miglas vālēm,
Un spalga gaisma krīt pār nāves laukiem tāliem!

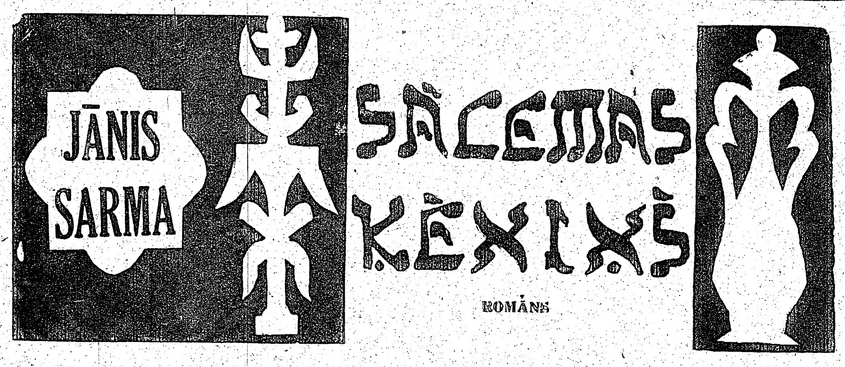

75. turpinājums

Tad priesteri atcerējās arī Abiju Arueca meitu, kas par tiem bija smējusies un tā nu ir jau piektā sieviete, kas pēc priesteŗu pavēles nomētāta akmeņiem...

Omrus Mikaela dēls to visu stāstīja ar dziļu apmierinājuma pieskaņu balsī un ar labu attēloto notikumu izpratni, jo kā ķēniņa soģis viņš bija pārcietis bailes savas dzīvības dēļ, bet nu juta, ka viņa nozīme ir kļuvusi jo lielāka nekā tā bija bijusi pirms Šebas Bikrus dēla sacelšanās.

— Bet kas notiels ar Abišagu... Abijas meitu?...

Adonja to jautāja ar pūlēm valdīdams satraukumu.

— Abijas meita Abišaga pazuda vēl pirms tās mātes tiesāšanas,— Omrus Mikaela dēls paraustīja neziņā plecus,— tāpēc daudzi domā, ka māte to nodevusi par Aštarotas kalponi kādā nezināmā vietā vai arī pārdevusi par sievu kādam Sidonas tirgotājam, saņemdama par to jo daudz zelta...

Adonja atvadījās no Šunēmas soģa un devās atpakaļ uz nometni. Lai cik baigi bija Šunēmas notikumi un lai cik viņam rūpēja Abišagas liktenis, neko grozīt tam nebija iespējams. Bija arī veltīgi cerēt, ka Joābs gribētu tam palīdzēt, jo kā ķēniņa virsniekam tam bija svarīgs tikai viņa tiešais pienākums — izraēļa sacelšanās apspiešana un ķēniņa varas atjaunošana. Tas, ko darīja leviti vai priesteri, Joābu nenodarbināja.

Aiziedams Adonja vēl dzirdēja, ka ļaužu bars, pametis Abijas asiņainās atliekas, trokšņodams atgriezās Šunēmā. Viņš neredzēja to, ka ugunīga un dusmu pārņemtais pūlis, nonācis pilsētā, sadrūzmējās Abijas Arucas meitas namā, no kuŗa bailēs bija aizbēguši kalpi, kalpones un vergi ar verdzenēm. Ar zobgalīgiem un nicinošiem saucieniem vīri tur salauza mēbeles, sašķaidīja traukus un sagraizīja nažiem drēbes, spilvenus un paklājus. Tomēr, kaut priesteri to bija stingri aizlieguši, viens otrs no vīriem paslēpa zem mēteļa kādu zelta svečturi vai trauku, bet sievietes nevarēja atturēties nepakērušas kādu dārgakmeņiem rotātu rokas vai pieres sprādzi vai arī ziloņkaula trauciņu ar kādu nekad līdz šim nepazītu smaržvielu. Līdzīgi alkatīgiem maitasputniem kārām un okšķerīgām acīm viņas lodāja pa mājas tumšākajām un slepenākajām vietām, noliecās pār tīnēm un māla tvertnēm un cilāja un izmētāja valīgos grīdas akmeņus un kašāja nagiem smiltis, meklēdamas vai tajās nav kas noslēpts.

Izlaupīta, izpostīta, izgāztām durvīm Abijas Arueca meitas mītne, kur vēl nesen bija skanējušas dziesmas un jautri smiekli, tagad stāvēja pamesta un nožēlojama, kamēr viņas pašas nedzīvās miesas plosīja putni un zvēri.

22

Kad lieveņu svētki izbeidzās, Takala Meselemijas dēls ar savu mantu karavāni devās uz Sālemu. Ka novietota dārgām segām aizklātā būrī kāda kamieļa mugurā atradās arī Abišaga, to bez paša Takalas zināja tikai vēl Bakbakars un Miklots, kas sēdēdami savās ēzeļmātēs, jāja karavānei līdzi.

Abišāga bija novietota ērtā sēdeklī, bet kamēr karavāne nebija atstājusi Šunēmu, viņai bija aizsieta mute un kāda no Takalas verdzenēm uzmanīja, lai tā neatbrīvojas no saites. Kad Šunēma palika aiz muguras, Abišagu atbrīvoja no nepatikamā mutes aizsprosta un varēja atspirdzināties ar ēdieniem un dzērieniem. Un tā kā visi karavānes ļaudis izturējās pret to ar cieņību un uzmanību, tad viņa, kaut arī vēl neziņā par savu likteni nākotnē, pamazām atbrīvojās no satraukuma un bailēm un reizēm pat jau pasmaidīja.

Tikko sasnieguši Sālemu, Bakbakars ar Miklotu ziņoja kanclēram, ka savu uzdevumu veikuši un ka skaistākā meitene, kuŗu viņi atraduši Šunēmā, atrodas Takalas Meselemijas dēla ziņā. Takala arī pats nekavējās un tai pašā dienā ieradās Josafāta namā ar savu skaisto gūstekni. Tāpat kā visus citus, Abišaga ar savu neparasto skaistumu pārsteidza arī Josafātu un tam vājadzēja atzīties, ka nav vēl nekad redzējis skaistāku sievieti. Un kaut Takala Meselemijas dēls prasīja par Abišagas pārvešanu no Šunēmas uz Sālemu diezgan prāvu atlīdzību, kanclers neko daudz nekaulējās. Viņš bez tam vēl piemeta kādus zēķeļus arī pie abu jauno cilvēku atalgojuma, ar ko tos ļoti iepriecināja.

— Lai slavēts mūsu kuŋgs Josafāts Aķilūda dēls,— Bakbakars teica,— par to, ka uzticējis mums tik patikamu un godīgu darbu kā ješuruna meiteņu pārbaudi, ar ko esam ieguvuši nevien daudz zināšanu, bet arī daudzus jo jaukus brīžus.

— Tas tā tiešām ir, mans Bakbakar,— Miklots piezīmēja arī no savas puses,— mēs varam būt apmierināti un par nopelnīto algu varam nu ēst treknu un dzert saldu...

— Tas gan, Miklot, kā tu to saki, tiešām arī ir,— Bakbakars nopūtās,— tomēr man jāsaka, ka pēc visa tā, ko esam redzējuši ješuruna ciemos un pilsētās, man nav neecik liels prieks ņemt par sievu kādu ješuruna meitu, lai arī tā būtu diezin cik skaista...

Nu arī Miklots kļuva mazliet domīgs:

— Jā, tev taisnība, mans Bakbakar,— viņš teica,— visām ješuruna sievām ir gana mīkstas mēles un milestības pilnas acis. Bet tikko tu sāc vērot viņu skaistumu, tās sagūsta tevi ar savām acīm un apskaudamas noved tevi pie tā, ka tu sāc līdzināties ēzelim, kuŗu tikko beigusi zīdīt tā māte... Un beidzot tās no tevis izspiež pat tavu skaisto dzīvību, tā ka tu vairs neesi nekas cits kā beigts mironis...

— Tā tas bijis arvienu un tāpat ir tagad,— Bakbakars bija ar mieru pieņemt Miklota launās domas par ješuruna sievām — vai tad tu vari ņemt klēpī uguni, lai nesadegtu drēbes? Un vai kāds var staigāt pa kvēlošām oglēm un neapdedzināt kājas?

— Labāki ir, ja klausām gudrajam, kuŗš saka katrs, kuŗš pieskarsies sievai, taps sodīts kā kāds blēdis vai zaglis,— Bakbakars nopūtās.

— Kā tad!— Miklots viņam piekrita,— jo vai tad zaglim kāds piedod, ja tas saka: es nozagu tavu lopu, tāpēc ka biju izbadējies? Un tāpēc no soda neizbēgs neviens vīrs, ja būs izslāpis pēc sievas...

Bakbakaram nebija nekā ko iebilst pret Miklota domām un abi šķīrās ar pārliecību, ka ieguvuši jo lielu gudrību.

Abišaga no šīm abu jauno cilvēku pārrunām nekā nedzirdēja, jo kanclērs to novietoja kādā no sava nama sieviešu telpu labākajām istabām, kur to aprūpēja kalpones un verdzenes. Vecākās kalpones pienākums bija rūpēties par to, lai Abišaga trīs reizes dienā kļūtu mazgāta siltā ūdenī un pēc tam īpaši apmācītas verdzenes laitīta un berzēta mīkstiem linu dvieļiem. Tad visā tās ķermenī ietrina mirres, ko pēc kāda laiciņa aizstāja ar balzāmu.

Šai Abišagas sagatavošanai tās nākamajiem pienākumiem vajadzēja turpināties vairākus mēnešus. Tikai pēc tam Josafāts Aķilūda dēls to gribēja ievest ķēniņa namā.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

⊕ Gunārs Peniķis no Bramptonas, kurš ar atzīstamām sekmēm beidzis Toronto universitātes inženierzinātņu fakultātes ģeofizikas nodaļu, nākošā nedēļā dodas uz Britu Gvijanu Dienvidamerikā. Peniķis kļuvis zelta un dimantu raktuves līdzīpašnieks šai tālajā malā un vairākus gadus nodomājis tur palikt. Nākošā laikraksta izdevumā sniegsim interviju ar uzņēmīgo latvieti.

⊕ Tērvetes 19. skautu vienībā par vadītāju vietniekiem un mazskautu pulciņa vecākā palīgiem apstiprināti Jānis Priedkalns un Anita Granting.

⊕ Saulainē 25. jūlijā, pēc dievkalpojuma, notiks apspriede par sagatavošanas darbiem bērnu svētkiem, kā arī mēģinājums uzvedumam „Gadatirgus Sprungulmuižā". Visi novietņu vadītāji, tāpat uzveduma dalībnieki, kā arī bērnu vecāki, kas vēlētos atbalstīt sarīkojumu, lūgti apspriedē piedalīties.

Māc. A. Cops Sv. Andreja baznīcā Toronto salaulājis Zaigu Ausekli ar Raimondu Smēmani.

⊕ Māc. A. Lūsis Sv. Jāņa draudzē kristījis Mairu Lailu Bertholdu, Viļņa un Veltas meitiņu, un Ritu Ingrīdu Girgensonu — Jāņa un Margotas atvasīti.

⊕ Sestdien, 24. jūlijā, plkst. 3 pēcpusdienā TLB tautas deju kopa Diždancis dejos latviešu tautas dejas Toronto pilsētas parku komisijas sarīkojumā Centra saliņā.

⊕ Dr. Edvards Upenieks, kurš atgriezies no Eiropas ceļojuma, pag. svētdienā draugu pulciņā demonstrēja ceļojuma laikā uzņemtās filmas un stāstīja par saviem pieredzējumiem. Visvairāk Dr. Upenieks pazīst Romu, par kuru tuvākā laikā lasīsim interesantu aprakstu mūsu laikrakstā.

Viktors Kalniņš Toronto universitātē ieguvis BA gradu psicholoģijā. Viņš strādā pie American Standard Corp. un ir Personnel Association of Toronto un American Compensation Association loceklis. V. Kalniņš pieder korporācijas Frat. Lataviensis saimei.

⊕ Latviešu preses biedrības Kanadas kopa gatavojas šoruden atzīmēt dzejnieka Raiņa 100. dzimšanas dienu ar plašu, vispusīgu sarīkojumu. Par Raiņa darbiem referēs Arnolds Rasa, bet savas atmiņas par dzejnieku stāstīs Angelika Gailīte. Velta Toma savukārt ar jauniešiem iestudēs Raiņa darbu fragmentus. Cik paredzams, būs arī dziesmas ar Raiņa tekstiem. Vakara ievadā Preses kopas priekšniece B. Senkēviča pieskarsies arī presē izraisītajai polemikai par lielo dzejnieku un mūsu rakstnieku nostājai.

⊕ Vasaras mēnešos Parkdēlas bibliotēkā, 1303 Queen St. W., katru pirmdienu, otrdienu, ceturtdienu un piektdienu notiek stundu garas bērnu nodarbības, kurās mazajiem stāsta pasakas, rāda leļļu teātri, māca zīmēt, dziedāt u. c.

Bērniem līdz 7 gadiem šīs nodarbības visai patīk, ko liecina kuplais apmeklētāju skaits.

⊕ Skaistajos Cache ezera krastos, kur kā pirmais sev vasaras mītni uzcēla agr. Ed. Spravniks, viņam pievienojušies jau I. Preisbergs un B. un V. Ziemaņi. Ezera krastā stāva radze, kas atgādina Staburagu, ko mūsu dzimtenes apspiedēji tagad applūdinājuši. Saņemta vēstule no Latvijas, kurā rakstīts, ka pirms lielā posta darba Daugavas krastos pie Staburaga salasījies liels skaits latviešu un ar ziediem un dziesmām atvadījušies no teiksmām apvītās klints. Pie Cache ezera dzīvojošie tautieši tagad savu radzi nosaukuši Staburaga vārdā. Augstākajā vietā atrodas rakstnieces Birutas Senkēvičas vasaras mītne.

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED

izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā

491 College St., Toronto 4,
LATVIEŠU NAMĀ,
tel. 924 - 2775,

no pirmd. līdz piektd. no plkst. 12—8 vak.

Kreditsabiedrības aktīvs uz **1965. g. 30. jūniju bija $1,235,600.00.**

ANDREJSONS
APDROŠINA.
463 — 7313

Savs nams arī DVF Koventrijas nodaļai

ZIŅOJUMS NO ANGLIJAS

Kaut 9. un 10. oktobris vēl patālu, tomēr jau rosīgi sākti priekšdarbi paredzētajām 4. DV dienām Anglijā, kas šogad notiks Līdsā. Ir iecerēts, ka svētku atklāšanas runu teiks viesis no Zviedrijas — plkv. K. Lobe. Vanagu dienu laikā notiks arī koncerts. Ja financiālā puse nebūs par šķērsli, tad paredzama arī mūsu prominentās operdziedones Paulas Brīvkalnes viesošanās no Vācijas.

★

Pēc ilgākiem klusēšanas gadiem darbību atkal atsākusi DVF Līdsas nodaļas drāmatiskā kopa, cītīgā darbā iestudējot M. Zīverta pasaku - drāmu „Kurrpurrū", kas risinās Austrālijas dzīves fonā. Smagāko „nastu" šai darbā autors licis iznest divi personām — Abigailai, ko sekmīgi tēloja nodaļas agrākā vanadžu pr-ce Herta Jurēvica, un Antijam, kura lomā bija pats režisors Roberts Zuļģis, it sevišķi izceļoties kā grimā, tā arī spēlē sākuma ainās, vēl kā klaidonis. Ar „sabiedriskās darbības stāžu" bija arī abi mazāko lomu tēlotāji Kārlis Hochbergs (kā Dr. Gariks) un Valdis Valeinis (kā policijas seržants.) Pirmais ir nodaļas kluba sekretārs, bet otrs — revīzijas komisijas loceklis. Ir prieks, ka līdztekus ikdienas darbam un sabiedriskajiem pienākumiem, visi atraduši vēl arī laiku nodoties teātra spēlei, ar savu aktīvitāti dodot drāmatiskajai kopai iespēju pēc ilgākas pasīvitātes atkal kuplināt sabiedrisko dzīvi Līdsā.

★

DVF Londonas, Bradfordas, Līdsas un Halifaksas nodaļām kopš vairākiem gadiem jau iegādāti savi nami, kas ievērojamā mērā palīdz rosināt sabiedrisko dzīvi minētajās pilsētās.

Nule pie sava nama tikusi arī Koventrijas nodaļa, kas iecerējusi tajā dot pajumti arī vecajiem ļaudīm, kā arī namu izmantot jaunatnes pulcināšanai. Nams gan atrodas ārpus pilsētas, bet tas ērti sasniedzams ar autobusu. Īpašumu pārņemot, nodaļa samaksājusi 5000 mārc., bet atlikušās 7000 mārc. nomaksājamas 10 gadu laikā.

★

Eiropas latviešu jaunatnes apvienības 12. kongress notiks no 17. — 23. augustam Līdsā, augstskolas internātā Bodington Hall, kur paredzētas telpas visiem sarīkojumiem, arī koncertam un kongresa darba sēdēm. Katram kongresa dalībniekam paredzēta atsevišķa istaba ar uzturu un apkopšanu. Kongress Līdsā notika jau pirms trim gadiem, bet toreiz internāta telpas vēl nebija pilnīgi izbūvētas.

★

Anglijā dzīvojošie bij. 7. Siguldas kājnieku pulka karavīri pulcējās DVF Bradfordas nodaļas namā, lai svinētu pulka gadasvētkus un sadraudzīgā kopībā atcerētos pulka gaitas kara un miera laikos. Šī bija pirmā „siguldiešu" pulcēšanās Anglijā, tās ierosme pieder pulka karavīru biedrības valdes pārstāvim R. Pureniņam, kura aicinājumam bija atsaukušies ap 50 bij. karavīru. Sanāksmes dalībnieki izteica cerību, ka šādas pulcēšanās nākotnē notiks biežāk un, varbūt, siguldiešu ierosmei sekos arī citu brīvās Latvijas pulku karavīri.

Krišs Ligers beidzis Notinghamas universitātes architektūras fakultāti Anglijā. Viņš pieder korporācijas Selonijas saimei.

★

Varietē mūziķis Ilmārs Zakss, kas dzīvo Korbijā, debitē skaņu platē, kas nupat iznākusi H. M. V. plašu serijā. Viņš dzied un spēlē saksofonu dziesmās „Close to me if ever" un „Zilais lakatiņš."

A. P.

Nama mātei

No kādreizējās Kurzemes kolonijas Tobago nāk šī recepte:

VĒRŠA GULAŠAM 6 PERS.

3 mārciņas gabaliņos sagrieztas vērša gaļas vai ribu, 3 ēdamkarotes miltu, 2 ēdamkarotes sviesta, 4 palieli tomāti, 2 sīpoli, 1 tējkarote selerijas sāls, 1 tējkarote sāls, 1/4 tējkarote piparu, 1/3 mēra tases etiķa, 1/3 mēra tases tumšā iesala (molasses), 1 mēra tase ūdens, 6 burkāni, 1/2 mēra tases rozīņu, 1/2 tējkarote ingvera pulvera.

Gaļu apviļā miltos un sviestā apcep brūnu. Plānās šķēlītēs sagrieztos sīpolus apcep zeltaini brūnus. Pieliek gabaliņos sagrieztos tomātus, sāli, piparus un selerijas sāli, pārlej ar etiķa, ūdens un iesala maisījumu un cieši aizvākotā katlā sutina apmēram 2 stundas. Pieliek gabaliņos sagrieztos burkānus, rozīnes un ingvera pulveri, turpina vārīt līdz burkāni mīksti. Galdā pasniedz ar vārītiem rīsiem.

Pelēns ar pavārnīcu

Aglonas Dievmātes svētki

Aglonas Dievmātes svētki Londonā, Ontario, šogad notiks 14. un 15. augustā. Tajos pulcēsies tautieši no Kanadas, lai raidītu kopējas lūgšanas pie Tās, Kura gadu simteņu plūsmā vienmēr slaucīja asaras latvju tautai visās tās grūtībās un bēdās. Šogad piepildās 750 gadu, kopš pāvests Innocents III. 1215. gadā atvēlēja Latviju sevišķai Dievmātes gādībai un to nosauca par Terra Mariana — Māras zemi.

Sestdien, 14. augustā, plkst. 7.15 (Daylight Saving Time) Čenstochovas Dievmātes baznīcā, 419 Hill ielā, svinīgas vesperes un svētība ar aizlūgumu par tautas brāļiem un māsām dzimtenē. Pēc dievkalpojuma turpat baznīcas zālē notiks svētku programmas laicīgā daļa un dejas pie Lūsa orķestra mūzikas.

Svētdien, 15. augustā plkst. 9 no rīta minētajā baznīcā svinīga svētā Misa un sprediķis. Dziedās draudze L. Luksta kundzes vadībā. Sv. [illegible] pirms dievkalpojuma grēksūdze.

Londonas latviešu katoļi ar savu draudzes ganu sirsnīgi aicina tautiešus piedalīties šais tradicionālajos Māras zemes Karalienes godam rīkotajos svētkos Londonā.

Prāvests S. Mozga

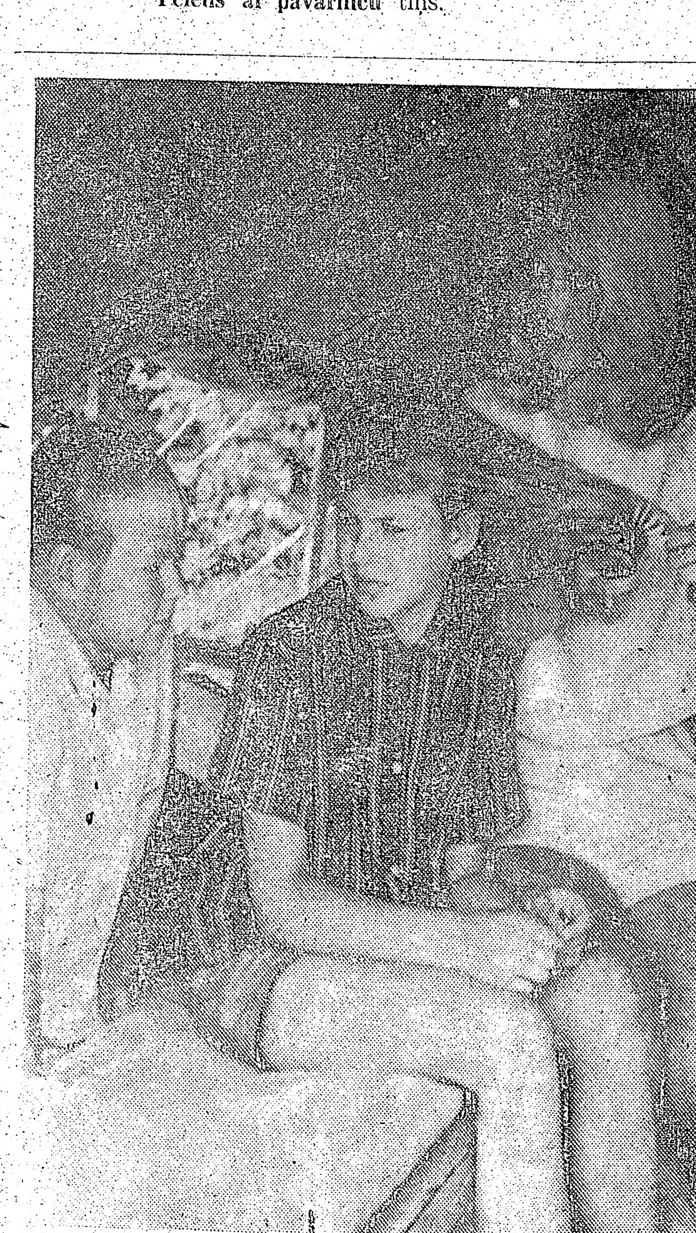

BĒRNU SVĒTKUS GAIDOT SIDRABENĒ

Abām māsām Indrai un Rūtai Sebanskam, kuras tikai nesen pārcēlušās uz dzīvi Kanadā no Austrālijas, šī ir pirmā vasara Kanadā un Sidrabenes nometnē, kur arī viņas ar nepacietību gaida bērnu svētkus, kas notiks 25. jūlijā. Uzņēmumā 8 gadus vecā Indra vēro, kā viņas 10 gadu vecajai māsai Rūtai matu sakārtošanā palīdz vadītāja Helga Koppele.

Foto: J. Ligers

RAST JAUNAS UN STIPRINĀT VECĀS DRAUDZĪBAS

Niagarā notikušo draudzības un jaunatnes dienu svinīgajā aktā pie Latvijas karoga goda sardzē (no kreisās) stāv Alda Miķelsone, Kārlis Ozols, Ruta Eikerte un sarīkojuma rīcības komitejas pr-dis J. Celms.

Foto: J. Ligers

Šādu vēlējumu izteica 12. draudzības un jaunatnes dienu rīcības komitejas pr-dis J. Celms, atklājot šo tradicionālo sarīkojumu aizvadītās nedēļas nogalē Niagarā. Sveicot draudzības dienu dalībniekus, viņš izcēla vecās un jaunās paaudzes ciešo sadarbību šai latviešu kolonijā un vēlēja, lai tāda pašā tā izveidotos citos mūsu centros. LNJAK pr-dis A. Smiltnieks pateicās rīcības komitejai par pieliktajām pūlēm šī sarīkojuma noorganizēšanā un sniedza ieskatu jaunatnes pasākumos un iecerēs, īpaši pasvītrojot jaunatnes kursu nozīmi un izsakot dedzīgu aicinājumu jauniešiem iesaistīties jaunatnes pulciņos un būt atsaucīgiem vecākās paaudzes sabiedrisko pasākumu sekmēšanā.

Draudzības dienu īso, bet svinīgo atklāšanas brīdi ievadīja jaunieši, ienesot Latvijas karogu. Pēc kopēji nodziedātās Latvijas himnas sarīkojuma plašo programmu ievadīja jaunās paaudzes dziedātāja Olga Griķe ar 3 dziesmām Brigitas Dobeles klavieru pavadījumā. Klausītājiem patika dziedātājas dzidrā balss, ko liecināja atsaucīgie aplausi, kaut šāda veida sarīkojuma programmā būtu labāk iederējušies latviešu komponistu darbi. A. Skudras-Kārkliņas vadītais Hamiltonas jaunatnes pulciņa Rota meiteņu kvintets (Skaidrīte Darkevica, Ilze Intenberga, Māra Ezerkalne, Ingrida Baumane un Dace Kārkliņa) iepriecināja ar kuplu dziesmu skaitu. S. Darkevica un D. Kārkliņa dziedāja duetus, Dzintrai Reinei pavadot uz klavierēm. Pazīstamie kupletisti „Toronto Lācīši" (V. Ādlers, J. Millers un V. Kalniņš) klausītājiem arvien patikuši un arī šoreiz izpelnījās nedalītu publikas piekrišanu. Ne gluži pārsteigums, jo bija pieteikti, bet jaunums, mazākais Kanadas latviešiem, programmā bija „Indīgie četri" no Indianapoles (Juris Miķelsons, Gunārs Grūbaums, Guntis Strīķis un Uģis Augenbergs), kas bija ieradušies J. Miķelsona divmotorīgajā lidmašīnā, pavadot ceļā 2 stundas un 20 minūšu. Kaut darba apstākļu dēļ un ceļā mazliet aizkavējušies, Indianapoles ciemiņi prata īsā laikā iegūt publikas simpatijas. Viņu dziesmu aranžējumos nav lielākas atšķirības no jau vairākkārt dzirdētajiem „Toronto Lācīšiem" un „Čikagas Piecīšiem", ko paši arī zīmīgi izteica kādas kuplejas dziedājumā. Viņi sadziedoties jau pusotra gada. Tā vien liekas, ka ar laiku viņi var izveidoties par teicamu kuplejistu trupu. Liela priekšrocība ir viņu ātrās pārvietošanās iespējas pat uz attālākajiem latviešu centriem. Vislielāko piekrišanu klausītājos tomēr izpelnījās dziedātāji no Detroitas, māsa ar brāli — Laimdota un Indulis Gleškes. Tautas dziesmu dueti un solo dziedājumi liecināja, ka mūsu dziedātāju saimei nākuši klāt jauni spēki un jau ar it labu māksliniecisko gatavību. Laimdotas Gleškes balss un kokles skaņas valdzināja, kādēļ nācās dot piedevas, bet arī Induļa Gleškes ģitara un dziesmu melodijas iesildīja visus. Būtu ieteicams abus jaunos dziedātājus aicināt arī uz citiem latviešu centriem. Atjautīgs programmas vadītājs bija M. Vāgners.

Sekojošā draudzības dienu balle iezīmējās ar kuplo jaunatnes piedalīšanos, daudzi līdzīgā sarīkojumā piedalījās pirmo reizi. Jaunie ļaudis ar savām pavasarīgajām vēsmām ienesa sarīkojumā jauku noskaņu. Kaut balli iesāka ar kavējumu, tā izdevās teicami, un jaunatne savu piederību latviešu tautai apliecināja sajūsmā un pacilātībā pēc orķestra nospēlētās Kanadas himnas bez īpaša aicinājuma nodziedot Latvijas himnu. Balles laikā jo cītīgi rosījās šaržists Ed Keišs, iemūžinot savos atrzīmējumos jo daudzus sarīkojuma viesus.

Draudzības dienu laikā darbojās daiļamatniecības stends A. Celmas pārziņā. Bija arī tradicionālā loterija, kuru vadīja N. Vītola. Daudzo laimestu ieguvēju vidū laimīgākie bija L. Ezers (A. Brūvera glezna), A. Slokenbergs (A. Kivlenieka gredzens), D. Ūdris, A. Šteinbachs u. c.

Otras dienas programmu galvenokārt aizpildīja sieviešu un vīriešu volejbola sacensības, kas sākās jau priekšpusdienā Ontario ezera krastā Port Vellerā pie Sv. Katrīnām. Kaut rīta stundās nolija spēcīgs pērkona lietus, vēlāk laika apstākļi iegrozījās tīri piemēroti spēļu norisei. Sakarā ar pavēso ūdeni šoreiz gan izpalika citām reizēm draudzības dienu laikā iecienītā peldēšanās ezerā, bet to, varbūt, atsvēra volejbola spēles, kas risinājās jo spraigi. Vīriešu konkurencē sacentās 4 vienības — Hamiltonas DV kopa Sparta, Ohio, Toronto-Hamiltonas sastādītā un Toronto jauniešu sešnieks. Finālā uzvarēja Spartas spēlētāji (M. Zulps, A. Richters, I. Leja, L. Eichvalds, A. Šustigs un V. Krauklis), atstājot 2. vietā Ohio komandu (E. Auzenbergs, O. Mantenieks, A. Rops, P. Raudzeps, J. Daiga un M. Zemzars). Uzvarētāji saņēma Okīfa alus darītavas dāvāto balvu. Sieviešu volejbolā sīksti cīnījās Hamiltonas Sparta (E. Leja, D. Žulpa, L. Morusa, B. Upīte, A. Kraukle un H. Richtere) ar Toronto latviešu sporta klubu (Z. Griķe, V. Viškere, V. Šūlmane, V. Ādmine I. Dobele, Z. Endzeliņa un B. Skujiņa). Uzvarēja spartietes, saņemot daiļamatnieka H. Lapiņa ceļojošo draudzības dienu balvu. Volejbola sacensības vadīja LSAK pr-dis J. Ādminis, bet tās organizēja rīcības komitejas pārstāvis K. Sisenis, kas arī pasniedza uzvarētājiem balvas.

Vakarā vēl atlikušie draudzības dienu dalībnieki pulcējās atvadu ballē dārza paviljonā, pavadot deju priekos vairākas jautras stundas.

Šī gada draudzības un jaunatnes dienas atzīstamas par teicami izdevušamies, dodot it prāvu atlikumu, kura pusi rīkotāji nodod jaunatnes rīcībā. Rīcības komitejas pr-dis J. Celms izteicās, ka turpmākajās draudzības dienās sagaidāms vēl kuplāks dalībnieku skaits, ja līdzīgā veidā šai reizei sarīkojumu organizēs arī priekšdienās, galveno vērību pievēršot programmas dažādīgumam un kvalitātei, ko apmeklētāji prot novērtēt.

Plašā sarīkojuma pirmajā dienā Šeratona - Broka viesnīcā bija pulcējušies ap 500, bet otrā dienā ap 400 dalībnieku. Tālāk braukušo viesu vidū bija bij. ALJAs pr-dis U. Grava no Ņujorkas un pašreizējais pr-dis L. Kalniņš no Grand Rapidiem, jaunās paaudzes gleznotāja Maija Gruzīte no Klīvlendas u. c. no latviešu centriem Kanadā un ASV. Vistālākā viešņa tomēr, liekas, bija Austrālijas latviešu studentu apvienības bij. priekšsēde un turienes pirmo jaunatnes dienu rīcības komitejas priekšsēde Ruta Priedkalne no Melburnas, kur viņa pērn ieguvusi bakalaures gradu humānitārajās zinībās un pašreiz atrodas garākā pasaules ceļojumā. Viņa jau piedalījusies pērnā gada Eiropas latviešu dziesmu svētkos Hamburgā un ELJAs kongresā, apceļojusi Franciju, Beļģiju, Angliju un citas Eiropas zemes, bet pašreiz uzturas Ņujorkā. Viņa arī pārstāvēs latviešus Amerikas studentu kongresā, kas notiks 15. augustā Madisonā un ilgs vairākas nedēļas.

Osvalds Kļavenieks

ALEKSANDRA KĀNBERGA
rakstu darbu birojs
65 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2667

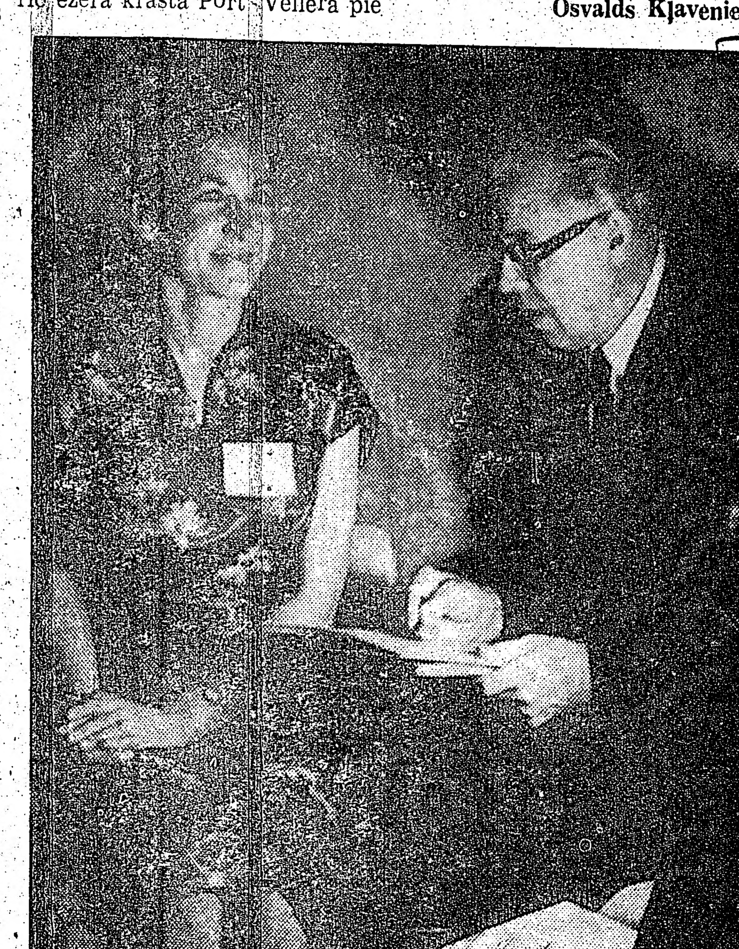

Draudzības un jaunatnes dienās Niagarā tālās Austrālijas latviešu studentu pārstāvi Rutu Priedkalni, kas pašreiz uzturas Ņujorkā, šaržā iemūžina mūsu laikraksta līdzstrādnieks Ed. Keišs. Viņš ar divarpus stundu nepārtrauktu zīmēšanu ieņēma 75 dol., kurus nodeva kādas meitenes dalības maksas segšanai Divreizdivi nometnē.

Foto: J. Ligers

Ap 200 [...]

VIĻA HAZNERA SUMIŅ[...]

— Es esmu svabads vīrs,
Un nespiež manī nekas,
Tik manas tēvzemes bēdas
Man naktī nedod miera.

Viņas posts[...]
Viņas kaun[...]
Ak dariet, [...]
Lai laime [...]

Šos K. Skalbes vārdus Vilis Hazners piemi[...] runā, pateikdamies sanākušajiem viesiem, kas, [...] tveicei, bija mērojuši ceļu uz skaisto Priedai[...] 150 apsveicēju vidū, kas bija ieradušies, lai go[...] Latvijas brīvībai un ASV DV priekšnieku viņa [...] varēja redzēt latviešu vadošo organizāciju vadī[...] ņu biedrus, personīgos draugus un cienītājus [...] Klīvlendas, Vašingtonas, Bostonas un vēl citā[...] tām. Personīgajiem sveicējiem pievienojās tele[...] veida apsveikumi jo kuplā skaitā — tie pienāc[...] pasaules zemēm. Jau 17. jūlija vakarā to skai[...] simtā, kaut pati Haznera dzimšanas diena ie[...] 23. jūlijā.

„Man bijusi skaista dzīve", sacīja jubilārs. „Man nav bijis nelaimīgu brīžu, jo arī dzīvības briesmām, kaujas laukam, cietumam, gūstam ir savs skaistums. Man bijusi laimīga ģimenes dzīve, un man ir laime dzīvot brīvībā šajā laimīgajā zemē. Un tomēr es nevaru nedomāt par tiem, kuriem šādas laimes nav," savas runas nobeigumā uzsvēra V. Hazners, citēdams dzejnieka vārdus: „Ak dariet, ko vajag darīt, lai laime Latvijā zeļ!"

Lieliski noorganizēto sarīkojumu ievadīja koncerts ar tenora Alberta Vēciņa un aktrises Adrianas Apsītes - Maļinovskas piedalīšanos. Pie klavierēm — Alise Dzirkale - Cenne. Par jubilāra gaitām aizvadītajos 60 gados ļoti interesanti stāstīja rīcības komitejas pr-dis A. Pukīte, pieminēdams arī nepazīstamus un iezīmīgus faktus Haznera dzīvē. Sekoja gara apsveicēju rinda. Vispirms ASV DV apvienību un kopu vārdā savu organizācijas vadītāju sveica valdes vicepr-dis A. Valters, pasniegdams kopējo velti — latviskus svečturus, bet no 600 vanadzēm krāšņus ziedus nodeva priekšniece V. Freija. ALAs valdes priekšsēža prof. P. Lejiņa, ALAs valdes, kā arī Komitejas Latvijas brīvībai vārdā Hazneru uzrunāja Alfrēds Bērziņš, cildinādams jubilāra lielās darba spē-

jās un sasnie[...] darbā, tāpat a[...] kas izveidojus[...] ALAs valdes [...] Kanadas DV [...] bija atvedis t[...] Epneris, nodod[...] dāvanu — dai[...] tu masīvu šķīv[...] cējos; ģen. K. [...] fondi pārstāvis[...] not senču zo[...] ar iekaltu fond[...] un latvju jau[...] Sproģis no Vi[...] ar tradicionāl[...] kapt. Mellupa [...] tūras biroja v[...] lis ar kopīgu [...] velti; ALAs apr[...] A. Bērziņš, P. [...] (velte), J. Iza[...] konventā, DV [...] dis J. Lācis [...] jums), ģen. J. [...] ters no Ņudžer[...] zāciju komiteja[...] džersijas latvie[...] nieks V. Londs[...] runātāju pulks [...] ra jaunākais d[...] dams tēvu ģim[...] dā, kā arī pieni[...] li Daumantu k[...] tes mācības sp[...] zinātniskā kom[...] kā, nevarēja b[...] svinībās. Pēte[...]

Sestdienas va[...]

„Gaiša saule Saulainē, mūsu mīļā nometnē, — lai mums saule sirdī spīd: augsim Latvijai ik brīd'!" — Gaiši un apņēmīgi skanēja Saulaines visjaunāko nometnotāju balstiņas, kad viņi skaitīja šo pantiņu pie pirmā šīs vasaras ugunskura, kas bija veltīts latviešu pasaku tēliem māc. A. Lūsa sakārtojumā un vadībā. Tas notika pag. sestdienas vakarā.

Ugunskuru, iellekot tajā „latviskuma pagali," atklāja LNAK kultūras un izglītības nozares vadītājs J. Mežaks, aicinot nometnes dalībniekus runāt tikai latviski un kopt cildenos latviskos tikumus. Skaitot tautas dziesmu „Visi man labi bija" ugunskurā „draudzības pagali" ielika nometnes dalībniece V. Strautiņa. Pēc tam raiti ritēja priekšnesumi, kuros kaķis piekrāpa lētticīgo peli, ganuzēns mācēja svilpt stiprāk par pamuļķo velnu, „Kur tu teci" dejoja mazie nometnotāji un bērni uzmanīgi klausījās V. Plūdoņa dzejā apdarinātajā pasakā „Eža kažociņš" un leik-

smā par Dauga[...] sakas tāpat kā[...] ir liela gara ma[...] či mums atstā[...] ja ugunskura [...] Lūsis, „un šo[...] daudz, ka paic[...] mūžs, ja katru [...] kai vienu pasak[...] pasakās, labais[...] ļauno, dzīvnieki[...] gi, puķes laipn[...] ņam, pat velns [...] muļķis un niek[...] nuzēns var pie[...] J. Mežaks, ka[...] nājumu Saulain[...] bojas nometnes[...] dams jaunajien[...] vadītājiem — k[...] nim Lūsim un[...] jai Elgai Ozoli[...] ra pastāstīja: [...] „Saulainē šo[...] rāk nometņo[...] šejos gados. M[...] mo, lai nomet[...] gas sadraudzib[...] gars. Protams, [...] vadītu nedēļu [...]

Gatavojoties bērnu svētkiem Saulainē, arī jau[...] tājas izpalīdzei Inesei Krastiņai ir darba pilnas [...] mazajiem, kā no papīra izgriezt zvaigznītes.

…DRAUDZĪBAS

…atrīnām. Kaut rīta stundās … spēcīgs pērkona lietus, vē… laika apstākļi iegrozījās tīri … roti spēļu norisei. Sakarā … vēso ūdeni šoreiz gan izpa… citām reizēm draudzības … laikā iecienītā peldēšanās … bet to, varbūt, atsvēra vo… … spēles, kas risinājās jo … Vīriešu konkurencē sa… 4 vienības — Hamiltonas … pa Sparta, Ohio, Toronto… tonas sastādītā un Toron… niešu sešnieks. Finālā uz… Spartas spēlētāji (M. … A. Richters, I. Leja, L. … lds, A. Šustigs un V. … lis), atstājot 2. vietā Ohio … du (E. Auzenbergs, O. … nieks, A. Rops, P. Rau… J. Daiga un M. Zemzars). … tāji saņēma Okīfa alus da… dāvāto balvu. Sieviešu … ā sīksti cīnījās Hamilto… arta (E. Leja, D. Žulpa, L. … , B. Upīte, A. Kraukle un … tere) ar Toronto latviešu … klubu (Z. Grīke, V. Viš… , Šūlmane, V. Admine I. … Z. Endzeliņa un B. Sku… Uzvarēja spartietes, saņe… iļamatnieka H. Lapiņa ce… draudzības dienu balvu. … la sacensības vadīja LS… dis J. Ādminis, bet tās or… rīcības komitejas pār… K. Sisenis, kas arī pa… uzvarētājiem balvas.

…rā vēl atlikušie draudzī… nu dalībnieki pulcējās at… allē dārza paviljonā, pa… deju priekos vairākas … stundas.

…ia draudzības un jaunat… nas atzīstamas par teica… vušamies, dodot it prāvu … u, kura pusi rīkotāji no… unatnes rīcībā. Rīcības … as pr-dis J. Celms iztei… turpmākajās draudzības … agaidāms vēl kuplāks da… skaits, ja līdzīgā veidā … ei sarīkojumu organizēs … kšdienās, galveno vērību … t programmas dažādīgu… … kvalitātei, ko apmeklē… novērtēt.

… sarīkojuma pirmajā die… tona - Broka viesnīcā bija … ies ap 500, bet otrā dienā … dalībnieku. Tālāk brau… esu vidū bija bij. ALJAs … J. Grava no Ņujorkas un … ejais pr-dis L. Kalniņš no … Rapidiem, jaunās paau… eznotāja Maija Grūzīte … lendas u. c. no latviešu … Kanadā un ASV. Vis… iešņa tomēr, liekas, bija … jas latviešu studentu ap… bij. priekšsēde un tu… irmo jaunatnes dienu rī… mitejas priekšsēde Ru… dkalne no Melburnas, … pērn ieguvusi bakalau… u humanitārajās zinībās … iz atrodas garākā pasau… jumā. Viņa jau piedalī… ērnā gada Eiropas lat… iesmu svētkos Hambur… LJAs kongresā, apceļoju… iju, Beļģiju, Angliju un … opas zemes, bet pašreiz Ņujorkā. Viņa arī pār… atviešus Amerikas stu… ongresā, kas notiks 15. Madisonā un ilgs vairā… las.

Osvalds Kļavenieks

…tālās Austrālijas latvie… as pašreiz uzturas Ņu… dzstrādnieks Ed. Keišs. … mēšanu ieņēma 75 dol., … aksas segšanai Divreiz. Foto: J. Liģers

Ap 200 apsveicēju Priedainē

VIĻA HAZNERA SUMINĀŠANA (Speciālraksts „Latvijai Amerikā" no Ņudžersijas)

— Es esmu svabads vīrs,
Un nespiež mani nekas.
Tik manas tēvzemes bēdas
Man naktī nedod miera.

Viņas posts manim sāp,
Viņas kauns mani dzeļ.
Ak dariet, ko vajag darīt,
Lai laime Latvijā zeļ!

Šos K. Skalbes vārdus Vilis Hazners pieminēja savā atbildes runā, pateikdamies sanākušajiem viesiem, kas, spītēdami vasaras tveicei, bija mērojuši ceļu uz skaisto Priedaini Ņudžersijā. Ap 150 apsveicēju vidū, kas bija ieradušies, lai godinātu Komitejas Latvijas brīvībai un ASV DV priekšnieku viņa 60 gadu jubilejā, varēja redzēt latviešu vadošo organizāciju vadītājus, jubilāra cīņu biedrus, personīgos draugus un cienītājus pat no Kanadas, Klīvlendas, Vašingtonas, Bostonas un vēl citām attālākām vietām. Personīgajiem sveicējiem pievienojās telegrafiski un rakstveida apsveikumi jo kuplā skaitā — tie pienāca no visām brīvās pasaules zemēm. Jau 17. jūlija vakarā to skaits iesniedzās otrā simtā, kaut pati Haznera dzimšanas diena iekrīt nedēļu vēlāk, 23. jūlijā.

„Man bijusi skaista dzīve", sacīja jubilārs. „Man nav bijis nelaimīgu brīžu, jo arī dzīvības briesmām, kaujas laukam, cietumam, gūstam ir savs skaistums. Man bijusi laimīga ģimenes dzīve, un man ir laime dzīvot brīvībā šajā laimīgajā zemē. Un tomēr es nevaru nedomāt par tiem, kuriem šādas laimes nav," savas runas nobeigumā uzsvēra V. Hazners, citēdams dzejnieka vārdus: „Ak dariet, ko vajag darīt, lai laime Latvijā zeļ!"

Lieliski noorganizēto sarīkojumu ievadīja koncerts ar tenora Alberta Vēciņa un aktrises Adrianas Apsītes - Maļinovskas piedalīšanos. Pie klavierēm — Alise Dzirkale - Cenne. Par jubilāra gaitām aizvadītajos 60 gados ļoti interesanti stāstīja rīcības komitejas pr-dis A. Puķīte, pieminēdams arī nepazīstamus un iezīmīgus faktus Haznera dzīvē. Sekoja garā apsveicēju rinda. Visu ASV DV apvienību un kopu vārdā savu organizāciju vadītāju sveica valdes vicepr-dis A. Valters, pasniegdams kopējo velti — latviskus svečturus, bet no 600 vanadžu krāšņus ziedus nodeva priekšniece V. Freija. ALAs valdes priekšsēža prof. P. Lejiņa, ALAs valdes, kā arī Komitejas Latvijas brīvībai vārdā Hazneru uzrunāja Alfrēds Bērziņš, cildinādams jubilāra lielās darba spējas un sasniegumus komitejas darbā, tāpat arī ciešo sadarbību, kas izveidojusies Haznera un ALAs valdes attiecksmēs.

Kanadas DV saimes sveicienus bija atvedis tās priekšnieks R. Epneris, nododams tos kopā ar dāvanu — daiļamatnieka darinātu masīvu šķīvi. Tālākos apsveicējos: ģen. K. Goppera piemiņas fonda pārstāvis T. Dukāts, dāvinot senču zobena atveidojumu ar iekaltu fonda devīzi „Latvijai un latvju jaunatnei"; kapt. E. Sproģis no Virsnieku apvienības ar tradicionālo gredzenu un kapt. Mellupa gleznu; ALAs kultūras biroja vadītājs P. Norvilis ar kopīgu biroja darbinieku velti; ALAs aprūpes nozares vad. A. Bērziņš, P. Ķurbis no LKIA (velte), J. Izaks no Letgallijas konventa, DV Ņujorkas apv. pr-dis J. Lācis (Vidberga zīmējums), ģen. J. Lavenieks, Richters no Ņudžersijas latv. organizāciju komitejas (grāmata). Ņudžersijas latviešu b-bas priekšnieks V. Landsmanis un citi. Pie runātāju pults stājās arī Haznera jaunākais dēls Vitauts, sveikdams tēvu ģimenes locekļu vārdā, kā arī pieminēdams savu brāli Daumantu kas kā universitātes mācības spēks, atrazdamies zinātniskā komandējumā Meksikā, nevarēja būt klāt jubilejas svinībās. Pētera Aigara jubilāram veltīto dzejoli nolasīja A. Puķīte.

Līdzās oficiālajām atzinības un pateicības runām Haznera personību jo spilgti raksturoja atsevišķu biedru atmiņas. Ar lielu saviļņojumu T. Dukāts atcerējās kādu epizodu 1945. gada janvārī Vācijā, kad Hazners bijis ievainots, pratis mierināt un, arī pats būdams ļoti smagi ievainots, pratis mierinās un drošināt citus cietušos vagonā. E. Krūka dzīvā tēlojumā pieminēja sava bataljona komandiera stāju frontē, kā arī vēlāk pilnīgā krievu ielenkumā, kad Hazners savu vīru priekšgalā vadīja tikpat kā bezcerīgo izlaušanās mēģinājumu. Pašu majoru tobrīd smagi ievainoja, bet ar savu karavīru palīdzību viņam izdevās nokļūt pāri frontei. Pat zibens nav varējis viņu nogalināt, ar neslēptu humoru par Haznera karavīra laimi stāstīja kapt. M. Robiņš, jubilāra cīņu līdzgaitnieks un draugs no kopējā karaskolas izlaiduma. Robiņš atminējās kādu gadījumu, kad Hazners atradies tikai dažus soļus no pēkšņa zibens spēriena izrautas bedres. „Latviešu kara invalidi nekad neaizmirsīs to, ko Hazners darījis viņu labā kā pārskološanās centra vadītājs," teica viens no bijušajiem Haznera audzēkņiem — Pēteris Ķurbis.

Daudzo telegrammu un rakstisko apsveikumu nolasīšana tik stipri ieilga, ka beigās rīkotāji bija spiesti iztikt vienīgi ar sūtītāju vārdu uzskaiti. Šo apsveicēju skaitā bija Latvijas sūtniecības Vašingtonā lietvedis prof. A. Spekke, Latvijas sūtniecības Lielbritanijā lietvedis T. Ozoliņš, sūtniecības padomnieks Vašingtonā Dr. A. Dinbergs, konsuls Montreālā V. Tomsons, arhibīskaps prof. K. Kundziņš, bīskaps J. Rancāns, BPLAs valdes un ALAs valdes pr-dis prof. P. Lejiņš, DV centrālās valdes pr-ks pulkv. V. Janums, dzejnieks Andrejs Eglītis (LNF Skandināvijā), A. Abakuks (LAK EC un LNPL), J. Niedra (LNA Kanadā), I. Reitmanis (Dānijas latv. nacionālā komiteja), ģen. J. Priede (LKOK b-ba), pulkv. K. Kripens (Kalpaka bataljons un Virsnieku apvienība Austrālijā), ALJAs priekšnieks L. Kalniņš, E. Raisters (Latv. preses b-ba), red. K. Rabācs, J. Šmits (Virsnieku apvienība Kanadā), mag. iur. Adolfs Šilde, Anšlavs Eglītis un Veronika Janelsiņa, J. Vinters (Latv. nac. centrs), S. Rudzītis (Latv. apvienība Detroitā), pltn. O. Neimanis (Ņubransvikas un apk. latv. veco strēln. kopa), J. Ozoliņš (Klīvlendas latv. veco str. kopa), ģen. V. Skaistlauks, virspulkvedis A. Silgailis, pulkveži Plensners, Lobe, Zeniņš, maj. K. Augstkalns, zv. adv. P. Eglītis (Ev. - lut. baznīcas sinode), maj. V. Baumanis, mācītāji R. Zariņš, A. Ozols, Z. Kristbergs, G. Melerovics, D. Rudzītis, J. Cirulis (Keizerslauternā), J. Bērziņš (Minsterē), DVF Anglijā, DV zemju valdes Austrālijā, Zviedrijā, ASV DV vienības un kopas un citi. No sirsnīgajiem personiskajiem apsveikumiem atmiņā palikusi kāda vēstule no Anglijas, kurā izteikta pateicība par ģimenes dzīvības glābšanu.

V. Hazners bija iepriekš lūdzis gratulantus atturēties no parasto naudas aplokšņu veltēm. Sekojot tradicijai DV organizācijā, jubilārs savā goda dienā nodeva financiālu ziedojumu DV Ņujorkas apvienības priekšniekam J. Lācim DV nama celšanai Ņujorkā.

Pēc pagarās oficiālās daļas vēl vairākas stundas Latviešu b-bas namā Priedainē valdīja gaisotne, kas atrodama tikai karavīru saimē. Pa laikam skanēja tautas dziesmas, nerima valodas. Pats jubilārs centās aprunāties ar katru viesi, un tas vienam vakara norisē, šķiet, arī izdevās. Tā varējām redzēt Hazneru brīdi tērzējam ar Mildu Zilavu, dirig. K. Lietiņu, Jāni Šābertu, BPLAs ģenerālsekret. B. Albatu u. c.

Kad tālākie braucēji posās atceļam, Vilis Hazners vēl bija pavadītājos. Rokas spiedieni, apkampšanās, solījumi reiz atkal kaut kur satikties. Arī Priedainei, kas ar saviem skuju kokiem tik ļoti atgādina dzimtenes meža nostūri, tuvojās rīta ausma. Dažas stundas vēlāk viena un tā pati saule kāpās augšup abās pusēs. Bija pagājuši brīži, kad kopā ar Vili Hazneru bijām pietuvojušies par daudzām jūdzēm tuvāk mūsu zemei. Devāmies ceļā laimīgi, sajūsmināti, svabadi vīri. Un aizmirsās, ka jau rīt kādam no mums citu bēdas sāpēs vēl vairāk. **Viktors Neimanis**

Sestdienas vakars Saulainē

„Gaišā saule Saulainē, mūsu mīļā nometnē, — lai mums saule sirdī spīd: augsim Latvijai ik brīd'!" — Gaiši un apņēmīgi skanēja Saulaines visjaunāko nometņotāju balstiņas, kad viņi skaitīja šo pantiņu pie pirmā šīs vasaras ugunskura, kas bija veltīts latviešu pasaku tēliem māc. A. Lūša sakārtojumā un vadībā. Tas notika pag. sestdienas vakarā.

Ugunskuru, ieliekot tajā „latviskuma pagali," atklāja LNAK kultūras un izglītības nozares vadītājs J. Mežaks, aicinot nometnes dalībniekus runāt tikai latviski un kopt cildenos latviskos tikumus. Skaitot tautas dziesmu „Visi man labi bija" ugunskurā „draudzības pagali" ielika nometnes dalībniece V. Strautiņa. Pēc tam raiti ritēja priekšnesumi, kuros kaķis piekrāpa lētticīgo peli, gaņuzēns mācēja svilpt stiprāk par pamuļķo velnu. „Kur tu teci" dejoja mazie nometņotāji un bērni uzmanīgi klausījās V. Plūdoņa dzejā apdarinātajā pasakā „Eža kažociņš" un teiksmā par Daugavas racējiem. „Pasakas tāpat kā tautas dziesmas ir liela gara manta, ko mūsu senči mums atstājuši," paskaidroja ugunskura vadītājs māc. A. Lūsis, „un šo pasaku ir tik daudz, ka paietu viss cilvēka mūžs, ja katru dienu stāstītu tikai vienu pasaku. Mūsu, latviešu pasakās, labais parasti uzvar ļauno, dzīvnieki ir cilvēka draugi, puķes laipni uzsmaida ganiņam, pat velns ir tikai tāds pamuļķis un niekalbis, ko pat ganuzēns var piemānīt."

J. Mežaks, kas pavada atvaļinājumu Saulainē un rosīgi darbojas nometnes vadībā, palīdzēdams jaunajiem, enerģiskajiem vadītājiem — komandantam Jānim Lūsim un meiteņu vadītājai Elgai Ozoliņai, pēc ugunskura pastāstīja:

„Saulainē šogad ir krietni vairāk nometņotāju nekā iepriekšējos gados. Mēs darām iespējamo, lai nometnē valdītu sirsnīgas sadraudzības un latviskuma gars. Protams, pāris nometnē pavadītu nedēļu nevar izlabot visus trūkumus, īpaši latviešu valodā, kas nav novērsti jau ģimenē. Mums ir arī daži bērni, kuru zināšanas latviešu valodā pavisam niecīgas. Esam tomēr viņus pieņēmuši, jo gribas latviešu kopībai audzināt arī tos bērnus, kas aug etniski jauktu laulību ģimenēs."

J. Mežaks katru dienu pāris stundu nododas nometnes bērnu latviskās audzināšanas nodarbēm. Par to viņš pastāsta:

„Iespēju arī šai ziņā ir ļoti daudz. Nav nemaz nepieciešama īpaša programma, bet labi var izmantot dažādas situācijas, kas rodas uz vietas. Ugunskurā mēs, piemēram, dziedājām piegulnieku dziesmu „Tumšā naktī, zaļā zālē," bet divas stundas rīta nodarbībās pagāja, kamēr bērniem izskaidroju, kas ir piegula, kā šī dziesma radusies, ko tā mums stāsta. Tikai tad sākām mācīties pašu melodiju. Nometnes jaunceltajā ēkā katrā istabā tagad mitinās kāda dzimta, katra no tām sev izvēlējusies kādas Latvijas upes nosaukumu. Te atkal rodas iespēja nometņotājiem kaut ko pastāstīt par dzimteni. Šo latvisko audzināšanu, manuprāt, nedrīkst atstāt novārtā, jo citādi jau mēs nedrīkstētu savas vasaras nometnes saukt par latviešu bērnu nometnēm."

Gatavojoties bērnu svētkiem Saulainē, arī jaunāko grupu vadītājas izpalīdzei Inesei Krastiņai ir darba pilnas rokas, mācot mazajiem, kā no papīra izgriezt zvaigznītes. Foto: JAK

Ar šo nedēļu Saulaines nometnes vadītājiem talkā nācis arī bij. skautu jendas priekšnieks Staņislavs Leimanis. Uzsākta jau gatavošanās bērnu svētkiem, kas Saulainē šogad notiks no 31. jūlija līdz 2. augustam un solās izvērsties īpati, interesanti un nosaukumam atbilstoši. Nometnes atbildīgais vadītājs māc. A. Lūsis jau 11. jūlijā bija sasaucis svētdienas skolas skolotāju un bērnu vecāku apspriedi, kurā iepazīstināja bērnu svētku rīkotājus un programmas izpildītājus ar paredzēto norisi. Piektdienas, 30. jūlija, vakarā notiks kultūrfilmu izrāde, bet sestdien dažādas nodarbības un vakarā ugunskurs „Pie skaļa uguns", kas šoreiz būs veltīts Kārļa Skalbes piemiņai. Svētdienu ievadīs dievkalpojums pie kritušo karavīru pieminekļa, kam sekos nometnes dalībnieku priekšnesumi un lielais „Gada tirgus Sprunguļmuižā." Stendu vadītāji, tirgotāji un programmas izpildītāji šai sarīkojumā būs Sv. Jāņa draudzes svētdienas skolas skolotāji, bērnu vecāki un nometnes dalībnieki, visi attiecīgās maskās. Būs lācis „Saldais Miķelis," pārnovada zaķis Spricis, peļu tēvs ar pērnā gada bērniem, mājas pele Skribu Skrabu, kurmis, sesks - kārtībnieks un citi, bet „to mazo, to bez skaita..." Būs arī cirkus telts ar kādreizēja Rīgas cirkus dalībnieku priekšnesumiem. „Mēs gaidām daudz ciemiņu arī no Sidrabenes, gatavojamies arī paši braukt uz turienes bērnu svētkiem," še piebilda J. Mežaks. Pirmdienā, 2. augustā, Saulainē notiks dažādas sporta sacensības. Tā šie plašie bērnu svētki, kas ilgs vairākas dienas, prasīs piepūli no vadītājiem, bet bērniem dāvās prieku un patīkamu satraukumu.

Vienmēr nevaļīgs parasti ir darbīgais Saulaines pārvaldes priekšnieks Arnolds Dobelis. Jau kopš Saulaines iegādes viņš bijis nometnes ēku pārbūves un jaunbūvju vadītājs. Grūti nākties, liekas, saskaitīt daudzās darba stundas, kuras enerģiskais vīrs ziedojis Saulaines labā, gan strādājot uz vietas, gan arī pilsētā meklējot talciniekus, rūpējoties par saimniecību un nometnes personāla sagādi. Īpaši smaga pienākumu nasta gūlās uz viņa pleciem šai pavasarī, kad bija jāsteidz jaunās nometņotāju ēkas izbūve. Sestdienā pirms nometnes atklāšanas darbi bez pārtraukuma turpinājušies cauru nakti līdz plkst. 10 svētdienas rītā... „Ja nebūtu bijis tik labu un pašaizliedzīgu palīgu, īpaši no Saulaines pārvaldes locekļu vidus, tad jau šovasar bērniem vēl būtu nācies dzīvot teltīs. Bet nu vēl tikai jāielej cementa grīda jaunās ēkas sarīkojumu telpā, tad mazliet varēs atvilkt elpu." Tā domā Saulaines pārvaldes pr-ks A. Dobelis. Šo pelnīto atelpas brīdi arī patiešām gribas viņam novēlēt. Par to, ka A. Dobelis tiešām maz domājis pats par sevi, liecina apstāklis, ka viņa vasaras mītne Saulainē, salīdzinot ar citām privātajām „kotedžām", ir pavisam pieticīga. Kaut A. Dobelis pats ir būvuzņēmējs, sev māju uzcelt, Saulaines darbus darot, viņš vēl nav paguvis...

Salīdzinot ar citām latviešu nometnēm Toronto apkārtnē, Saulainei, liekas, ir viena priekšrocība, vismaz noteikta atšķirība. Tā jau tagad kļuvusi par vasaras atpūtas vietu vecākiem ļaudīm. To it viegli, ja šāda vajadzība rastos, varētu arī izveidot par pastāvīgu veco ļaužu mītni. Jau tagad katru vasaru vecie ļaudis Saulainē aizņem krietnu daļu no izīrējamām telpām. Daži, kuriem te pieder privātas mājiņas, jau pārcēlušies Saulainē uz pastāvīgu dzīvi arī ziemas mēnešos.

Jau drīz pēc plkst. 10 vakarā Saulainē iestājies nakts miers. Izdzisušas ugunis nometnes logos. Un bērnu čalām norimstot, nakts tumsā dzirdama upes ūdeņu guldzēšana. Kaut kur krastmalā vēl gan liesmo telšotāju ugunskurs, un kādā licī atskan klusināta dziesma „Caur sidraba birzi gāju"... Šī dziesma it kā raksturo arī Saulaini un cilvēkus, kas to veidojuši. P.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ŅUJORKA

○ Draudžu apvienības austrumu apgabala konference šogad notiks Ņujorkas draudzes lauku īpašumā Katskilos no 3. — 5. septembrim. Darba kārtībā referāti un diskusijas. Pārnakšņošana bērnu nometnes mītnēs. Delegātu dalības maksa 5 dol. no personas, bet konferences dalībniekiem, kas īpašumā pavadīs arī piektdienu, 3. septembri, 7 dol. No Ņujorkas draudzes, paredzams, būs vismaz ap 15 delegātu, neskaitot dāmu komitejas darbinieces, kas rūpēsies par viesu pacienāšanu. Vajadzības gadījumā Ņujorkā īrēs automašīnas dalībnieku novešanai uz konferences vietu. Nometne atrodas ap 125 jūdzes no Ņujorkas pilsētas.

○ Ņujorkas draudzes valde piešķīrusi līdzekļus viena dalībnieka sūtīšanai uz 2 X 2 nometni un 5 dalībniekiem uz jaunatnes konferenci Priedainē. Pagājušo gadu arī līdzekļus piešķīra 2 X 2 nometnes apmeklēšanai, bet, sakarā ar citiem jauniešu sarīkojumiem, nebija dalībnieku, kas dotos uz šiem kursiem. Šogad kandidātu 2 X 2 kursu apmeklēšanai ir vairāki.

○ Mākslinieks K. Černoks dāvinājis altāra gleznu „Kristus svētī bērnus". Tā novēlēta draudzes bērnu nometnei, bet mākslinieks gleznu darinājis sava dēla kristībām, kas notika 29. maijā. I.

○ Apspiesto tautu nedēļa Ņujorkā sākās 18. jūlijā ar dievkalpojumiem katoļiem Sv. Patrika katedrālē un luterāņiem Sv. Jāņa katedrālē. Pēc tam pie ACEN mītnes pretim Apvienotajām nācijām 9 apspiesto tautu karogus uzvilka pusmastā, atskanot attiecīgās valsts himnai. Neizdevīgie laika apstākļi ar pērkona lietu bija iespaidojuši apmeklētāju skaitu.

○ Ņujorkas katoļu draudzes dievkalpojums 18. jūlijā pirmoreiz notika Nabadzīgo Sv. Klāras māsu klostera baznīcā Bronksā. Tā atrodas netālu no jaunā katoļu draudzes īpašuma. Šī klostera baznīciņa ar 80 sēdvietām ir piemērota maziem dievkalpojumiem. Pēc tam notika kapu svētki Sv. Kārļa kapsētā Farmingdeilē, Longailendā. Prāvests N. Trepša iesvētīja kapa pieminekli prelātam D. Mūrniekam un dažiem citiem draudzes locekļiem, kam pieminekļi uzstādīti pēdējā gadā. Pēc tam sekoja izbraukums zaļumos.

○ Šogad Ņujorkas svētdienas skolas beidza lielākais bērnu skaits, kāds vienā gadā bijis. Beidzēji bija 46, bet kopā ar iepriekšējiem gadiem pavisam beiguši 282. Daži no skolas absolventiem strādā par skolotājiem Ņujorkas svētdienas skolās. I.

LA 30. jūnija numurā bija ziņots par 3 gadu veco Juri Jansonu Grand Rapidos, kas gatavojās zēnu sacensībām ar pašbūvētiem „spēkratiem". Tagad „lielais starts" jau aizvadīts, un J. Jansons sacensības kuplajā dalībnieku skaitā ierindojās 2. vietā, iegūdams balvās divriteni, prāvu statueti un diplomu. Uzņēmumā Juris Jansons ar iegūtajām balvām paša būvētajos „spēkratos".

GRAND RAPIDI

○ Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes locekļu izbraukums uz lauku īpašumu Mežvidiem bija savienots ar jaunās sabiedriskās ēkas spāru svētkiem. Svinības ievadīja māc. Kr. Hermanis, vadot šim gadījumam piemērotu dievkalpojumu, bet paskaidrojumus par ēkas būvi sniedza padomes sekretārs inž. L. Rozentāls. Notika jau agrāk organizētās loterijas izloze, kurā par „sava kaktiņa un stūrīša" viena akra lielumā īpašniekiem Mežvidos kļuva V. Veiss un V. Bergs, bet I. Šteinas gleznu laimēja M. Pastniece. Bija vēl citi vērtīgi laimesti. Sekoja kopējās pusdienas, pie kuru gatavošanas čakli bija strādājušas draudzes dāmu komitejas locekles. Ēkas būvdarbi tuvojas nobeigumam.

○ BA gradu Mičigenas universitātē Ann Arborā ieguvis Varis Klaviņš. Viņš turpinās tiesliētu studijas Veinas universitātē Detroitā. G. Fricsons un M. Straumanis savukārt ieguvuši bakalauru gradu inženierzinātnēs Mičigenas valsts universitātē Lansingā, pie kam pēdējais ieguvis vēl trīs augstākos sekmju novērtējumus un ierindots goda beidzējos. Studijas viņi turpinās mastera grada iegūšanai.

○ 7. jūlijā pēc ilgākas slimošanas mūžībā aizsaukts 74 gadus vecais rūjienietis Jānis Mednis. Latvijas brīvvalsts laikā viņš ilgus gadus strādājis Bodnieka manufaktūras uzņēmumā Rīgā, būdams rosīgs arī organizāciju sabiedriskajā darbā. Piedalījies otrā pasaules karā un izbaudījis gūsta dienas Putlosā un Beļģijā; piedalījies arī DV organizācijas dibināšanā Cēdelgemā. Grand Rapidos J. Mednis ilgus gadus darbojās kā Vienības draudzes padomes loceklis, vadīja draudzes bēru fondu, bija pērminderu saimes loceklis un DV apvienības valdē kopš tās dibināšanas. Par nopelniem DV darbā apbalvots ar organizācijas krūšu nozīmi zeltā, bet to viņam vairs nepaguva izsniegt. No Jankhofa apbedīšanas nama 9. jūlijā viņu pārveda uz Vienības draudzes baznīcu, kur vakarā notika aizlūgums un 10. jūlijā izvadīšana uz Vudlavna kapiem. Aizlūgumā un izvadīšanā dziedāja brīvmāksliniece Elfrīda Karlsone - Bērziņa no Kanadas, bet garīgās funerālijas vadīja māc. J. Lazda. Kapos draudzes vārdā atvadījās un ziedus nolika P. Golts, no DV apvienības A. Barkāns, Latviešu biedrības J. Brūns, Vienības draudzes dāmu komitejas J. Rumberga, latviešu skolas Z. Lapsiņa, skol. M. Lesniece un H. Ritums V. Z.

VILMINGTONA

○ Vilmingtonā uz 85 nodzīvotiem mūža gadiem atskatījās Margieta Stendere. Viņas dzimtā puse ir Kurzeme, kur Tadaiķu „Priekuros" aizritējusi mūža labākā daļa. Pēc bēgļu gaitām Vācijas nometnēs iecelojusi ASV un tagad mūža novakari vada meitas ģimenē Vilmingtonā — Ozolkalnā. Laiks aizrit, auklējot mazmazdēlu, palīdzot apmest mājas soli; daudz laika viņa pavada pie iemīļotajiem tautiskiem rokdarbiem. Viņas krāšņie adījumi un izšuvumi iepriecinājuši ne vienu vien ģimeni. Par spīti dižajai gadu nastai, vecmāmuļa ir žirgta, čakla grāmatu lasītāja un dzīvi seko latviešu laikrakstu ziņām. Sirsnīgajā gadadienas atcerē jubilāri sveica pulciņš radu un draugu, to vidū arī kādreizējā skolas biedrene no Tadaiķu skolas laikiem, kas ASV iecelojusi jau 1911. gadā. Tikai pirms 4 gadiem abas skolas biedrenes, nu jau sirmām galvām, gluži nejauši atkal satikās kādā Vilmingtonas dievkalpojumā. Kopš tās reizes daudz kopēju atmiņu pārcilāts. L.

Draudzības un jaunatnes dienu daiļamatniecības izstādē Niagarā **Māra Medene no Rolptonas,** Ontario, iepazīstas ar daiļamat**nieku darbiem.** Foto: J. Liģers

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Broadviews 8 istabu dubultķieģeļu māja, ejļas apkure, 2 virtuves, garāža. Kopējā cena $17.000.-, iemaksa $3.000.-.

Beach rajonā: Atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja ar pagrabā izbūvētu atpūtas telpu, ejļas apkure, garāža. Kopējā cena $17.900.-.

Pape — Gerrard: 7 istabu dubultķieģeļu māja, ejļas apkure. Kopējā cena $11.900.-, iemaksa $1.500.-.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALIDZAM IZTRŪKSTO SO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGAKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISA PILSĒTA.

VECTĒVA ZINTIS

Par dailiniekiem

Mūsu senie dailinieki pat vēlnu prata piemulķot! Bet vai nav tā, ka daudzus mūsdienu modernos dailiniekus velns neganti piesmējis?

Jā, velns jau nebūtu nekāds velns, ja necenstos visu apgriezt otrādi!

Par gaismas nozīmību

Ja esi aizdedzis sveci, tad neskaties tumšā kaktā; saņēmis sveces gaismu, centies pasniegt tai pretim savas dvēseles mirdzēšanu, jo gaismas nozīmība pastāv došanā un ņemšanā.

Par ziedēšanas ilgām

Vasara ir bagāta ar ziedēšanas ilgām. Ja arī tev ir vēlēšanās ziedēt, tad mācies no vasaras.

Par skaistajām naktīm

Skaistas ir naktis zem zvaigžņotajām debesīm, bet dažreiz tās mēdz būt vēl skaistākas zem apmākušamies debesīm, kad zvaigžņu mirdzēšanu aizstāj mūsu pašu Es garīgā mirdzēšana.

Par klusuma brīdi

Uz klusuma brīdi ir veltīgi gaidīt tam, kam nav mākas ieaicināt klusumu savā divsavienībā.

Par asarām

Cilvēki vairās no asarām, piedēvēdami tām netikumu rūgtumu.— Vai nav tā, ka cilvēki ir aizmirsuši, ka asaras dažreiz mēdz būt arī saldas?

Par vislielāko bagātību

Mūsu domāšana ir vislielākā mūsu bagātība, un laimīgs tas, kas to apzinās; tāds savu mūžu nenodzīvos nabadzībā.

Par sevis pazaudēšanu

Nekas tā neaizēno cilvēka dvēseles maigo dzidrumu, kā iekļaušanās pūļa pelēkajā ikdienā. Kā bērniem, tā sirmgalvjiem šis ir visisākais ceļš uz sevis pazaudēšanu.

Edvarts Tūters

TORONTO VASARAS MŪZIKAS FESTIVĀLS

Toronto pilsētas parku un atpūtas departamenta sarīkojums Toronto Mūziķu apvienības atbalstā, ar skaņu plašu rūpniecības un Toronto Daily Star ziedojumiem.

SVĒTDIEN, 25. JŪLIJĀ

2.30 p.p. HIGH PARKĀ — Karaliskā pulka kapella
2.30 p. p. KEW GARDENS — 411. RCAF skvadrona kapella
5.30 p. p. HIGH PARKĀ — Ronnie Padgett ērģeļu koncerts
8.30 vak. EXHIBITION PARKĀ — Vasaras koncerts: diriģents Samuels Hersenhorens. Viesojas Evelyn Gould

PIRMDIEN, 26. JŪLIJĀ

8.30 vak. RAMSDEN PARKĀ — tautas dejas ar Bobu Skotu

OTRDIEN, 27. JŪLIJĀ

8.00 vak. ALLAN GARDENS — 48. Highlanders militārā kapella
8.30 vak. WITHROW PARKĀ — tautas dejas ar Bobu Skotu

TREŠDIEN, 28. JŪLIJĀ

8.30 vak. RIVERDALE PARKĀ (austrumu klajumā) — Hūtenenijs: The Frontiersmen, Lotus un Russ, Alan Macrea un Klaas van Graft.
8.30 vak. MONARCH PARKĀ — tautas dejas ar Bobu Skotu

CETURTDIEN, 29 JŪLIJĀ

7.30 vak. EGLINTON PARKĀ — Jimmy Dale kvartets, Freddy Stone kvartets
8.00 vak. NATHAN PHILLIPS LAUKUMĀ — kosmopolitānu koncerts
8.30 vak. HIGH PARKĀ — tautas dejas ar Bobu Skotu
8.30 vak. KEW BEACH — tautas dejas ar Al Ward

PIEKTDIEN, 30. JŪLIJĀ

8.30 vak. RIVERDALE PARKĀ — apļa dejas, Boba Minsa orķestris (slidotavā)

SESTDIEN, 31. JŪLIJĀ

8.00 vak. WILLOWVALE PARKĀ — Karaliskās kanadiešu armijas kapella

SVĒTDIEN, 1. AUGUSTĀ

2.30 p.p. HIGH PARKĀ — 411. RCAF skvadrona kapella
2.30 p.p. KEW GARDENS — Benny Louis orķestris
5.30 p.p. HIGH PARKĀ — Ronnie Padgett — ērģeles
8.00 vak. EXHIBITION PARKĀ — Vasaras koncerts, diriģents Boris Brots. Viesojas Sheila Henig.

VIENINIECE
MEKLĒ
istabu un virtuvi
Piedāvājumus nodot šī laikraksta kantorī „E. K."

SUNNYSIDE RAJONĀ
izīrējama
ISTABA AR VIRTUVI.
Tel. LE 4—1659, Toronto

Atcerieties vecos laikus ar vecajiem draugiem

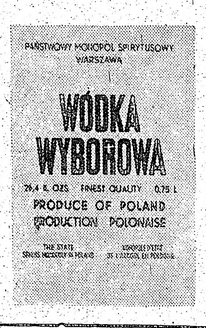

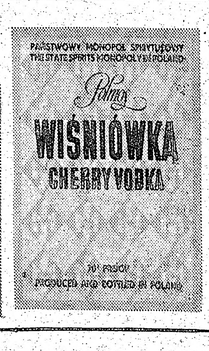

Pasaulē slavenā WODKA WYBOROWA ir neparasti skaidra un tīra. To var dzert nesajauktu vai arī izmantot par sastāvdaļu kokteiļiem.

Delikātajā CASSIS LIQUEUR izmanāma melno upeņu garša. Skaistā krāsā, smaržīgs un labi baudāms ļoti piemērots arī saldiem kokteiļiem.

Tipiskā poļu — WISNIOWKA ķiršu vodku cienī tās tumšo ķiršu garšas dēļ. Ekselents sausā kokteiļi, servēts ar ledu.

McGUINNESS DISTILLERS LTD.
TORONTO, ONTARIO

MAG. IUR.

Oskars Georgs Asmenis

dzimis 1902. gada 14. oktobrī Rīgā,
miris 1965. gada 15. jūlijā Montrealā

Dzīlās sērās
MĀSA REGINA FAULBAUMS

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

25. jūlijā — gadskārtējie bērnu svētki Sidrabenē.
31. jūlijā — pl. 8.30 vak. Rudzupuķu balle Mežciemā, T. L. Katoļu vienības sarīkojums.
31. jūlijā — pl. 2 p.p. Mežciemā Bērnu svētki.
6. augustā — pl. 7 vak. dievvārdu sapulce ar filmu un dziesmām Latviešu namā — Sauciens no Golgatas vadībā.
20. augusta — 4. septembrim — A. Zvīdra gleznu izstāde North York Public Library Downsview Regional Branch, Keele St., pie Wilson. Atvērta no pl. 9—9 vak. Sestdienās un svētdienās slēgta.
2. oktobrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.
9. oktobrī — plkst. 6 Latviešu namā Latviešu strēlnieku 50 g. jubileja.
No 9. līdz 11. oktobrim—LNJAK 11. kongress Latviešu namā.
16. oktobrī — Latviešu Nams A/S rīko savā namā Pļaujas svētku balli—bazāru.
17. oktobrī — plkst. 8.30 vak. operdziedātājas Renātes Gūtmanes (no Vācijas) dziesmu un āriju vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.
30. oktobrī — pl. 8 Latviešu namā Krizantēmu balle.
22. oktobrī — pl. 8 vak. Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātŗa viesizrāde F. Viljama IGUĀNAS NAKTS — A. Tipāna režijā.
13. novembrī — Lāčplēšu svētki Saulainē.
24. okt. pl. 6.30 — Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātŗa viesizrāde T. Viljama IGUĀNAS NAKTS —A. Tipāna režijā.
25. novembrī — plkst. 8.30 vak. pianista Ugas Granta (no ASV) klavieru vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.
26. novembrī — plkst. 8 vak. DV TK 15 gadu jubilejas izrāde J. Raiņa „Zelta zirgs" North Toronto Collegiate Institute, 17 Broadway Ave.
27. novembrī — plkst. 7 vak. DV TK un DV Toronto nodaļas 15 gadu atceres akts. Plkst. 8 vak. J. Raiņa „Zelta zirgs" izrāde North Toronto Institute, 17 Broadway Ave.
4. un 5. decembrī — Kanadas Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemassvētku tirdziņš Latviešu namā.
11. decembrī — pl. 8 vak. Čikagas Piecīšu koncerts Igauņu namā, 958 Broadview Ave.

ŠELBURNA

24. jūlijā — plkst. 8 vak. Dārza svētki ar jautriem priekšnesumiem R. Liepiņa saimniecībā pie Protonas. Groziņi.

KIČENERA

21. augustā — Kanadas DV šaušanas sacīkstes Riverside Maples laukumā, 7 jūdzes rietumos no Toronto.

VALDE
LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkaļa
A. KIVLENIEKA, G. J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4., Ont., 533—2837 Tautiešiem atlaide

KANADAS BAZNĪCAS

Lūdzu klausaities latviešu garīgo raidījumu „Brītiņš ar Dievu" savā 10. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.45 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261 — 4218.

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz vilņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p.p. Lūdz rakstīt „Sauciens no Golgatas", P.O. B. 285, Station „K", Toronto.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto. Ont., tel. OX 9 - 3331
Toronto Sv. Andreja baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī; tālr. 924—1568.

25. jūlijā bērnu svētki Sidrabenē, pl. 9.30 dievkalpojums
1. augustā, pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē.
8. augustā, pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē; pl. 11 dievkalpojums Andreja baznīcā.
15. augustā bērnu un jaunatnes Sporta svētki Sidrabenē; pl. 9.30 dievkalpojums

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6 - 2510
Sv. Jāņa draudze tel. 921 -3327. 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

25. jūlijā, plkst. 10.30 dievkalpojums Saulainē, plkst. 6 vakarā dievkalpojums baznīcā Toronto.

Māc. A. Briedis, Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7 - 2739.
Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

25. jūlijā, plkst. 11 dievkalpojums draudzes lauku īpašumā Tālavē.

HAMILTONA

Māc. E. Pāvasars.
Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave., South.

25. jūlijā, plkst. 5. p. p. dievkalpojums. Kristīta Anita Margareta Apenis, Laimoņa un Mariannas meitiņa. Laulāti Joseph Ludwig Losberg un Ināra Kate Tukleris.

SV. KATARĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev. - lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

15. augustā, pl. 3 p. p. dievkalpojums.

LONDONA

Māc. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel. MU 5 - 5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzes Trisvienības lut. baznīca, Oxford un Colborne St.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes angļikāņu Sv Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

1. augustā, pl. 2 p.p. dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Rampe, 1975 Alma St., Vancuver 8, B. C., tel. 224 - 9.95.
Vankuveras latviešu ev. - lut. draudze.

25. jūlijā, plkst. 3 pēcp. dievkalpojums Kitsilano baznīcā.
15. augustā, plkst. 3 pēcp. dievkalpojums Kitsilano baznīcā.
22. augustā, plkst. 3 pēcp. dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Roosevelt Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9 - 3224.
Montreālas latviešu ev. - lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

26. jūlijā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.
8. augustā Varoņu piemiņas dievkalpojums plkst. 7 vakarā.
15. augustā, plkst. 11 dievkalpojums Ezerkalnos.
22. augustā dievkalpojums nenotiks.
29. augustā, plkst. 11 kapu svētki Mt. Royal kapsētā.

Māc. Viesturs Sēfers, 471 Westbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Tel. 484 - 8394. Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze Montreālā.

25. jūlijā, plkst. 11 Tērvetē dievkalpojums, māc. V. Sēfers.
31. jūlijā, plkst. 9 vakarā (sestdienā) Tērvetē bērnu nometnes noslēgšanas dievkalpojums sveicīšu gaismā, māc. A. Voitkus un māc. V. Sēfers.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Erg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3 - 2068.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Wanless Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misionāra tējie dievkalpojumi notiek katras dienās plkst. 3 vakarā — 165 Windermere Road, Scarboro, Stop 19

ASV BAZNĪCĀS

NUJORKA

Jūlijā un augustā dievkalpojumi Betlēmes baznīcā katru otro svētdienu priekšpusdienā, pl. 11,30.

Jonkeros jūlijā un augustā, katra mēneša pirmā un trešā svētdienā, pl. 10.

Nometnē abos vasaras mēnešos katru svētdienu dievkalpojumi pl. 11.

AURORA

420 Dawners Place. Mūsu Pestītāja baznīcā.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Melvudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons. Tel. FI 3 - 2420.

CIKĀGA

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

1. augustā, plkst. 10 no rīta dievkalpojums. Māc. J. Strautnieks.
8. augustā, pl. 10 no rīta dievkalpojums. Māc. J. Strautnieks.
15. augustā, pl. 10 no rīta dievkalpojums Ciānas draudzes kapu nodalījumā, 21. sektorā, Oakridge kapsētā, uz vakariem no Roosevelt Rd. un Mannheim Rd. krustojuma; pl. 12 dienā kapu svētki. Māc. A. Rautenšilds un koris Ed. Strautmaņa vadībā.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tel. WA 2 - 2248. Māc. V. Liventāls, tālr. WE 3 - 9326.

25. jūlijā, dievkalpojums Detroitā nenotiks, bet būs izbraukums uz mācītāja vasaras mītni pl. 12 dienā.

1. augustā, plkst. 11 dievkalpojums.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā, 1368 Pauline Blvd.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

LOSANDŽELOSA, KAL.

24. jūlijā, pl. 7 vakarā svētvakara dievkalpojums.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6 - 1191.

KLIVLENDA

Klivlendas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā, Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 15 un H ielā.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

25. jūlijā, pl. 11 dienā dievkalpojums. Māc. G. Kness - Knezinskis.

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. P. Mierkalns — DZEJNIEKS un MEDUS, dzeja
A. Rasa — UZ ĶEŅIŅA ZEMI, atmiņu stāsti
P. Aigars — RAKSTS OZOLA MIZĀ, dzeja
V. Pelēcis — SIEKSTA, noveles un stāsti
DIEVA PAGALMOS — spredīķu izlase
M. Gāle — KAS LIETU SAUKS, dzeja
Aleksandrs — NEREDZAMĀ DIVĪZIJA, spiegu st
A. Dziļums — DIEVA DĀRZS, noveles
A. Niedra — INDRĀNES OSI SALC, rom.
J. Lejiņš — SPĒLMAŅU CEĻTS, atmiņas
E. Turkina — LATVIEŠU ANGĻU VĀRDNĪCA
J. Dravnieka — ANGLISKI - LATVISKA VĀRDNĪ
K. Siliņš — MANA DZĪVE, atmiņas
LIGO DZIESMAS
A. Voitkus — AIZ ROŽAINIEM MĀKOŅIEM, r
R. Ridzinieks — CIRVIS OZOLĀ, skices
A. Spekke — SENIE DZINTARA CEĻI —
V. Bērzkalns — LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU VĒSTURE
T. De Frīsa — REMBRANTS
Gēte — GARA RADINIEKI, rom.
BERNIEM, pielikumā MAZAIS KATECHISMS
O. Krolls — KARMENA, atmiņas
Ed. Sīnāts — LATVIJAS MEŽS RUNĀ, dzeja
G. Salnais — SIPOLS UN ORCHIDEJA, rom
Ed. Dunsdorfs — ZĪLE, apcerējums par Latvijas v
PLKV. K. LOBE 70-GADNIEKS
P. Karelis — BARBAROSSA
I. Gubiņa — GANDRĪZ KARALIENE, rom.
I. Šķipsna — AIZ SEPTĪTĀ TILTA, rom.
A. Egļītis — TRESAIS ZVANS, skat. strādnieka p
Prof. A. Rubulis — LATVIAN LITERATURE
K. Daiļleja — STARP DIVIEM KRASTIEM, dzej
A. Zemdega — BASAM KĀJAM, dzeja

Dabūjamas
DV GRĀMATNĪCĀ
491 COLLEGE STREET, TORONTO 4.
(Pasta izdevumiem pieskaitīt 25c.)

GRĀMATU APGĀDS IMANTA

Lai iepazītos ar pašreizējo Latvij

Jums nav jāpērk „Inturista" biļete uz Maskavu, bet pietiek iegādāties mag. iur. Adolfa Šildes

BEZ TIESĪBĀM UN BRĪVĪBAS
Latvijas sovjetizācija 1944.—1965.

kas iznāks augustā IMANTAS apgādā. Kopenh

Šī grāmata ir nopietns pētījums par okupē ar visplašāko liecību un faktu materiālu, kāds kad bijis pieejams. Tā ir ista rokasgrāmata par vardarbībām Latvijā, kurā vārdā nosaukti g nīgie mūsu tautas nelaimē. Darbu papildina 46

Lasīdami A. Šildes grāmatu, Jūs iegūsit p skatu par visām politiskajām, saimnieciskajām ras dzīves pārmaiņām kopš tā briža, kad atstā ni. Jūs tajā atradīsit dokumentāri apliecinātus mus par masu deportācijām, latviešu nacionālo cīņām un tautas pasīvo pretestību, kas vērst pašnoteikšanās un nacionālās eksistences tiesību

A. Šildes grāmata „Bez tiesībām un brīvīb ma rūpīgi izstrādāta apsūdzība boļševiku patval vu imperiālismam Baltijas valstīs, aplūko visus norises objektīvā, lietišķā skatījumā.

Ikvienam jāizlasa arī

DEVIŅI JAUTĀJUMI MASKAVAI

šis 424 lapp. biezās grāmatas nobeigumā, kas d rojumu Pad. savienības īstajiem nodomiem Balt Šī grāmata rakstīta un veltīta Latvijas 25 gadu dienai, un tā atsedz patiesību par apstākļiem ar aculiecinieku un faktu palīdzību sniegdama par padomju valsti kā par netaisnības, visrupjā laužu izmantošanas un policijas valsti, saucot tējos varasvīrus.

Pieprasot un samaksājot tieši apgādā vai t matnīcā līdz 15. augustam, subskribentu ce ZKr 30.00, DM 23.50, sd 42/-, asd 35/-, DKr 41.50.

Brīvā tirgū grāmata maksā $7.50, ZKr 37.50, sd 52/6, Asd 66/3, DKr 52.00.

Grāmatnīcas lūdzam pieteikt vajadzīgo ska vējoties, jo grāmata iznāk ierobežotā skaitā.

Dabūjamas DV GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto 4, Onta

Dāviniet saviem draugiem un pazīņ

Prof. Alekša Rubuļa
LATVIAN LITERATUR
30 latviešu autoru 45 prozas darbi mūsu labāko tulkotāju sniegumā.

LABĀKĀ DĀVANA KATRĀ GADĪJU

Cena $ 7.00 plūs 25 c pasta izdevumiem

Dabūjama tieši apgādā
DAUGAVAS VANAGS
kā arī visās lielākās grāmatnīcās brīvajā pa Grāmattirgotājiem atlaide.

491 College St., Toronto 4, On

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. P. Mierkalns — DZEJNIEKS un MEDUS, dzeja	$ 3.50
A. Rasa — UZ ĶĒNIŅA ZEMI, atmiņu stāsti	$ 3.75
P. Aigars — RAKSTS OZOLA MIZĀ, dzeja	$ 3.00
V. Pelēcis — SIEKSTA, noveles un stāsti	$4.00
DIEVA PAGALMOS — spredīķu izlase	$ 2.60
R. Gāle — KAS LIETU SAUKS, dzeja	$ 3.50
Aleksandrs — NEREDZAMĀ DIVĪZIJA, spiegu st.	$ 3.50
A. Dzilums — DIEVA DĀRZS, noveles	$ 3.00
A. Niedra — INDRĀNES OŠI ŠALC, rom.	$4.00
J. Lejiņš — SPĒLMAŅU CIRTS, atmiņas	$4.50
E. Turkina — LATVIEŠU ANGĻU VĀRDNĪCA	5.70
J. Dravnieka — ANGLISKI-LATVISKA VĀRDNĪCA	$5.00
K. Siliņš — MANA DZĪVE, atmiņas	$3.90
LIGO DZIESMAS	$0.50
A. Voitkus — AIZ ROŽAINIEM MAKOŅIEM, rom.	$4.00
R. Ridzinieks — CIRVIS OZOLĀ, skices	$4.50
A. Spekke — SENIE DZINTARA CEĻI	$8.50
V. Bērzkalns — LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU VĒSTURE	$12.00
T. De Frisa — REMBRANTS	$6.80
Gēte — GARA RADINIEKI, rom.	$4.40
BĒRNIEM, pielikumā MAZAIS KATECHISMS	$1.60
O. Krolls — KARMENA, atmiņas	$4.00
Ed. Sināts — LATVIJAS MEŽS RUNĀ, dzeja	$2.50
G. Salnais — SĪPOLS UN ORCHIDEJA, rom.	$3.00
Ed. Dunsdorfs — ZĪLE, epcerējums par Latvijas valsti	$5.00
PLKV. K. LOBE 70-GADNIEKS	$2.50
P. Kerelis — BARBAROSSA	$7.00
I. Gubiņa — GANDRĪZ KARALIENE, rom.	$4.00
I. Šķipsna — AIZ SEPTĪTĀ TILTA, rom.	4.00
A. Eglītis — TREŠAIS ZVANS, skat. strādnieka piezīmes	$4.50
Prof. A. Rubulis — LATVIAN LITERATURE	$7.00
K. Dālleja — STARP DIVIEM KRASTIEM, dzeja	$4.00
A. Zemdega — BASAM KAJĀM, dzeja	$3.20

Dabūjamas

DV GRĀMATNICĀ

491 COLLEGE STREET, TORONTO 4. ONT.

(Pasta izdevumiem pieskaitīt 25c.)

GRĀMATU APGĀDS IMANTA

Lai iepazītos ar pašreizējo Latviju,

Jums nav jāpērk „Inturista" biļete uz Rīgu un Maskavu, bet pietiek iegādāties mag. iur. Adolfa Šildes

BEZ TIESĪBĀM UN BRĪVĪBAS

Latvijas sovjetizācija 1944.—1965. g.,

kas iznāks augustā IMANTAs apgādā Kopenhagenā.

Šī grāmata ir nopietns pētījums par okupēto Latviju, ar visplašāko liecību un faktu materiālu, kāds mums jebkad bijis pieejams. Tā ir īsta rokasgrāmata par komunistu vardarbībām Latvijā, kuŗā vārdā nosaukti galvenie vainīgie mūsu tautas nelaimē. Darbu papildina 45 attēli.

Lasīdami A. Šildes grāmatu, Jūs iegūsit pilnīgu pārskatu par visām politiskajām, saimnieciskajām un kultūras dzīves pārmaiņām kopš tā briža, kad atstājāt dzimteni. Jūs tajā atradīsit dokumentāri apliecinātus pierādījumus par masu deportācijām, latviešu nacionālo partizānu cīņām un tautas pasīvo pretestību, kas vērsta uz savu pašnoteikšanās un nacionālās eksistences tiesību atgūšanu.

A. Šildes grāmata „Bez tiesībām un brīvibas," būdama rūpīgi izstrādāta apsūdzība boļševiku patvaļai un krievu imperiālismam Baltijas valstīs, aplūko visus faktus un norises objektīvā, lietišķā skatījumā.

Ikvienam jāizlasa arī

DEVIŅI JAUTĀJUMI MASKAVAI

Šis 424 lapp. biezās grāmatas nobeigumā, kas dod izskaidrojumu Pad. savienības īstajiem nodomiem Baltijas telpā. Šī grāmata rakstīta un veltīta Latvijas 25 gadu okupācijas dienai, un tā atsedz patiesību par apstākļiem dzimtenē, ar aculiecinieku un faktu palīdzību sniegdama vērtējumu par padomju valsti kā par netaisnības, visrupjākās darbaļaužu izmantošanas un policijas valsti, saucot vārdā vietējos varasvīrus.

Pieprasot un samaksājot tieši apgādā vai tuvākā grāmatnīcā līdz 15. augustam, subskribentu cena $6.00, ZKr 30.00, DM 23.50, sd 42/-, asd 35/-, DKr 41.50.

Brīvā tirgū grāmata maksā $7.50, ZKr 37.50, DM 30.00, sd 52/6, Asd 66/3, DKr 52.00.

Grāmatnīcas lūdzam pieteikt vajadzīgo skaitu nekavējoties, jo grāmata iznāk ierobežotā skaitā.

Dabūjamas DV GRĀMATNICĀ,
491 College St., Toronto 4, Ontario.

Dāviniet saviem draugiem un paziņām

Prof. Alekša Rubuļa

LATVIAN LITERATURE

30 latviešu autoru 45 prozas darbi mūsu labāko tulkotāju sniegumā.

LABĀKĀ DĀVANA KATRĀ GADĪJUMĀ

Cena $7.00 plūs 25 c pasta izdevumiem

Dabūjama tieši apgādā

DAUGAVAS VANAGS

kā arī visās lielākās grāmatnīcās brīvajā pasaulē.

Grāmattirgotājiem atlaide.

491 College St., Toronto 4, Ont.

Venus

PUĶU VEIKALS

Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām

Piegādā Lieltoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4087.

A. PUTNIŅS

Toronto Window MFC Co. Ltd.

165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.

Piedāvā augstākās kvalitātes aluminija logus un durvis.

Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.

LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.

Nesaistošai informācijai zvanīt

Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

UZMANĪBU! SVARĪGI!

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STR. TORONTO 4,

TEL. LE 1—3038,

Būs slēgts sakarā ar atvaļinājumu no

20. jūlija — 7. augustam

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

---

792 BATHURST ST. (pie Bloor St.)

LE 3-3884

FLORIST • GIFT SHOP • 802 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE 533-3881

● PUĶES ● LATVIEŠU GRĀMATAS ● SKAŅU PLATES ● DZINTARS ● KRISTALLS ● PORCELĀNS ● KERAMIKA KANADAS LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONĀ

Gan veciem laudīm,
gan jaunām skuķēm
ir patīkams sveiciens,
kas nāk — ar puķēm.

Arvīds Tīrums

ZIGFRĪDS ART POTTERY

ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS

KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS

1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183

viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.

Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.

● Turpat dabūjami SILTUMU LOGATI. ●

Tagad ir vairāk preču un pārtikas Sūtiet naudu uz USSR

Laujiet piederīgiem pašiem izvēlēties.

Pilna garantija

Licencēta no Department Banking (N.J.) un nodrošināta par $20.000.00.

Mēs esam VIENĪGAIS uzņēmums, kuŗš vienmēr piegādā parakstītas saņēmēja kvītis.

Piegāde 2 ned. laikā. Nav atvilkumu. Pēc kursa: 9 rubļi par US $10.-

Nodevas: līdz $30.—$2.75, virs $30.-, — 10%.

GRAMERCY SHIPPING Inc.
744 Broad St., Newark, N.J.

Rakstiet angliski vai latviski un pieprasiet mūsu katalogu

Gramercy Shipping Co.
118 E. 28 St., New York, N. Y. — MU 9—0598.
Dib. 1945

Atvērts no pl. 9—5.30, jūlijā un augustā sestdienās slēgts.

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU.

US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.

Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-

pārējām summām 10%

Saņemšana 14—21 dienu laikā.

Sūtījumi apdrošināti.

DV SAINĪŠU NODAĻA,
491 COLLEGE ST,
TORONTO 4. ONT.

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLARI dabūjami

O. ANDERSONA DELIKATEŠU VEIKALĀ

26 Market St., Hamilton, Ont., kā arī

„NORTHLAND GROCERY"

20 Barton St. E., Hamilton, Ont.

LATVIEŠU NAMS

izīrē telpas

sarīkojumiem un viesībām

TELEFONS 922—2931
491 College St. Toronto.

ALFREDS STIKUTS

REALTOR

2889 Dufferin Street
tel. 789—1511, Toronto 19

Ir liela starpība apdrošināšanā

VALD. BEBRIS

PAZĪST JŪSU APDROŠINĀŠANAS VAJADZĪBAS

PL 9-0266.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
12 Richmond Street East,
Toronto 1, Ontario,
Tel. EM 6-5946
Suite 107
HO 6-5354 (mājās)

Izdaru visāda veida APMETUMU DARBUS

iekšpusē un ārpusē.

Lieku grīdu plates (tiles).

Darbs garantēts.

BRUNO LIELBĀRDIS
769-8280, Toronto.

NOTĀRS

OSKARS PERRO

pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

H. Rosser

FUNERAL DIRECTOR

APBEDĪŠANAS BIROJS

467 Sherbourne St.,
Toronto.

Tel. WA 4-1408.

Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

Established 1849

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJS

Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954

Yorke Chapel
2257 Bloor St. W.
RO 7-3153

Parkošana abās bēru mājās.

A/S Latviešu Nams Toronto
491 College St., Toronto 4, Ont., tālr. 922-2931
biroja darba laiks VASARAS MĒNEŠOS
no plkst. 12.00 — 20.00. Namzinis O. Grīķis atrodas slimības atvaļinājumā, viņu aizstāj E. Millers.

A/S LATVIEŠU NAMA VALDE.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS UN MĀKSLAS SALONS **CALLA**

727 Danforth Ave., Toronto
HO 6-9911. (Arī pēc darba)

SKAISTĀKIE UN SVAIGĀKIE GRIEZTIE ZIEDI. KRĀŠŅI PUĶU SAKĀRTOJUMI LAULĪBĀM UN CITIEM GADĪJUMIEM.

Dāvanām bagātā izvēlē tautiskas rotas lietas, ādas un koka izstrādājumi, audumi skulpturas, eļļas gleznas u.c.

MILDA un ROBERTS KLAVIŅS

A. EGLĪTIS—

RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca

Ierīko TV antenas. Atvērts no pl. 1 līdz 9 vak., sestdienās no pl. 1 līdz 6 vakarā.

● IZIRĒ TV par $ 8,- MĒNESĪ. ●

161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals

105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)

Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152

1095 QUEEN ST. E.

ERIC KRAUS R. E. 10 Eastwood Rd. Ho 1-8158

Pārstāvis: KONST. KĀRKLIŅŠ, mājās 425—4162

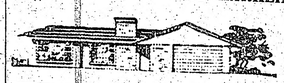

Īpašumi visos pilsētas rajonos.

Māju pircējiem sagādājam aizdevumus.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353

361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

LATVIEŠU UZŅĒMUMS **ALEX DOORS**

pagatavo un pārdod tautiešiem koka durvis visādos lieumos un veidos, pēc vēlēšanās izgrezno vai labo arī vecās.

VEIC PĀREJOS KOKA DARBUS.

Tel. 769-2156, Toronto. A. BEIZAKS.

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds Bērziņš
316 Harbord St. LE 4-8447

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un cita aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, norakstī, tulkojumi.

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.B.

ADVOKĀTS un NOTĀRS

Tālrunis 364—9276

885 Dundas Street West
Toronto 3, Ontario

CEĻOJUMU BIROJS
World Wide Travel Service

O. K. JOHNSON & CO. LIMITED

697 Bay Street, Toronto 2 EMpire 6—9488

Everlast Heating Co. LE 1-1101

62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.

Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491

567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)

Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK

BARRISTERS and SOLICITORS

tel. 363—4451 365 Bay Street, Toronto

Krāsu un baltmelnās filmas attīstīšana palielinājumi duplikāti un citi darbi ar izcilu kvalitāti atlaide

BENJAMIN Film Laboratories
51 Duchess St. EM. 3-6496

WASAGA BEACH

— ROSEBUD COTTAGES

2 UN 3 ISTABU KABĪNES UN ATSEVIŠĶAS ISTABAS IZĪRĒJAM NEDĒĻU NOGALĒM UN NEDĒĻĀM. ĒDIENU PAŠGATAVOŠANA. LIELISKA ATPŪTAS VIETA: PELDĒŠANĀS - MAKŠĶERĒŠANA.

Pieteikumus telpu rezervācijai adresējiet — *J. BAJĀRS* — ROSEBUD COTTAGES, MOSELEY ST., WASAGA BEACH, R.R.1, ONT.

SPORTS

DV FUTBOLISTI SPĒLĒ NEIZŠĶIRTI

Toronto DV futbola vienība savas līgas meistarības izcīņā sacentās ar Queens Park vienpadsmitnieku otru reizi, bet šoreiz prata panākt tikai neizšķirtu 1—1 (0—0) rezultātu, jo iztrūka vairāki pamatsastāva spēlētāji.

Pirmajā puslaikā spēle bija izlīdzināta, un neviena puse netika pie vārtu guvuma. Sacensības turpinājumā pirmie panākumu guva pretinieki, bet DV futbolisti turpināja centīgi cīnīties un ar A. Rodes radījumu panāca rezultāta izlīdzinājumu.

Neparedzētu apstākļu dēļ nenotika paredzētā spēle starp Toronto DV un Scarborough Scots vienībām.

Nākošā Toronto DV futbolistu spēle notiks trešdien, 28. jūlijā, plkst. 7 vakarā Withrow parka laukumā ar Toronto Celtic FC vienību. R. K.

TORONTO DV — ŅUJORKAS DV

Sestdien, 31. jūlijā, pl. 3 pēcpusdienā Greenwood sporta laukumā latviešu Ziemeļamerikas futbola meistarības izcīņā sacentīsies pašreizējais meistars Toronto DV ar Ņujorkas DV vienību.

Šai sākarā DV futbolistu treniņš notiks pirmdien 26. jūlijā, plkst. 7 vakarā High Park sporta laukumā. Iemšanās visiem spēlētājiem obligāta.

ASV LATVIEŠU VOLEJBOLA MEISTARĪBA

ASV latviešu volejbola meistarības fināliem bija kvalificējušās 8 vienības. Sieviešu volejbolā pag. gada meistarvienība Vašingtonas Sigulda, kuŗu lietpratēji uzskatīja par nopietnāko uzvaras kandidātu arī šī gada meistarībā, Čikagas LBSK, Milvoku Auseklis un Filadelfijas DV. Lielāko pārsteigumu sagādāja par vājāko uzskatītā Filadelfijas vienība, kas pārspēja visus favorītus un izcīnīja pirmo vietu. Vērojot meistarības spēles un atsaucot atmiņā arī ASV izlases sacensības pret Kanadu un lietuvietēm, jākonstatē, ka latvietēm ir daudz labu spēlētāju, bet neizprotamu iemeslu dēļ daudzkārt tās pēkšņi zaudē ticību savām spējām, sāk spēlēt saraustīti, it kā bez uzvaras gribas un zaudē vājākām vienībām. Dažreiz tam pamatā ir doma, ka, lai uzvarētu vājāku pretinieku, nav spēlē jāieliek visa māka un centība, bet pietiek ar atrašanos laukumā. Šāda pieeja, protams, ir aplama un maksājusi uzvaras līdzīgās situācijās arī citās sporta nozarēs.

Filadelfijas DV un Čikagas LBSK tikšanās sagādāja skatītājiem pirmo pārsteigumu. Čikaga uzsāka spēli kā favorīts, atstājot malā pat divas labākās gremdētājas, kuŗas parādījās laukumā tikai tad, kad Filadelfija bija aizsteigusies priekšā par 5 punktiem. Pirmo panākumu iedrošinātas, filadelfietes spēlēja ļoti centīgi un uzvarēja setu ar 15:11. Otrā setā filadelfietes, pretiniecēm nervozējot, atkal uzvarēja ar 15:6 rezultātu. Trešā setā Čikaga atdzīvojās un uzvarēja ar 15:7. Drāmatiski risinājās 4. sets, kad pie rezultāta 12:4 Filadelfijas labā Čikaga prata pretinieku iedzīt un panākt pat pārsvaru ar 15:14. Čikaga šajā izšķirošā momentā zaudēja bumbu, dodot Inārai Lemkinai iespēju ar trīs spēcīgām servēm iegūt 3 punktus un gala uzvaru Filadelfijai ar 17:15.

Milvoku Auseklis — Vašingtonas Sigulda: Arī šī spēle gandrīz sagādāja pārsteigumu, jo Sigulda uzvarēja tikai grūtā cīņā ar 15:11, 15:7, 3:15, 12:15, un 15:10 rezultātu.

Milvoku Auseklis — Čikagas LBSK: Čikaga otrā dienā spēlē pret Ausekli spēlēja bez divām labākajām spēlētājām — Ozolas un Pazenkovas, un tā Auseklis, kaut grūtā cīņā, uzvarēja ar 15:4, 14:16, 15:12.

Finālā tikās Sigulda ar Filadelfijas DV. Iepriekšējā gada meistarvienība iesāka spēli nepiedodami pavirši, zaudējot setā 9 serves un reizē ar to visu setu 14—16. Otrā setā Sigulda spēlēja jau daudz labāk un uzvarēja ar 15:3. Trešā setā Filadelfija atkārtoti apliecināja, ka uzvaras griba un centība bieži vien izšķir uzvarētāju, gūstot sev setu ar 15:12. Pēdējā setā Sigulda bija morāliski satriekta, tai neizdevās nekas un zaudēja setu ar 6:15. Tā skatītāji varēja sveikt jauno meistarvienību — Filadelfijas DV, kuŗu vienībā spēlēja Ināra Lemkina, Elza Pērkone, Austra Eizenšmita, Valda Ozola, Margarita Ringa, Austra Stanislava, Nansija Brimane un Ilze Mortone.

Vīriešu volejbolā piedalījās meistarvienība Čikagas LBSK, Ņujorkas LSB, Milvoku Auseklis un Bostonas DV. Pusfinālos Čikaga uzvarēja Ņujorku ar 15:3, 15:10 un 15:6, bet Milvoki pārspēja Bostonu ar 15:5, 15:7 un 15:13. Par 3. vietu sacentās Bostona ar Ņujorku, uzvarot Bostonai ar 11:15, 15:6 un 15:13.

Finālā tikās Čikagas LSB ar Milvoku Ausekli. Spēle bija aizraujoša no sākuma līdz beigām, un tikai čikagiešu lielākā rutina izšķīra uzvaru viņu labā. Ar gandarījumu var konstatēt, ka Auseklis pratis izaudzināt latviešiem jaunu un spēcīgu volejbola jaunaudzi. Spēle sākās ļoti līdzvērtīgi, un ilgu laiku abas vienības guva punktus pārmaiņus, taču beigās veiksmīgāka bija Čikaga, kas uzvarēja setu ar 15:11. Otrā setā aina bija pretēja —uzvarēja Auseklis ar 15:11. Pēdējos divos setos čikagiešu lielākais miers, sevišķi kritiskākos momentos, deva tiem uzvaru ar 15:9 un 15:10 un reizē ar to ASV latviešu volejbola meistara nosaukumu. Valdis Tums saņēma īpašumā trešo reizi pēc kārtas izcīnīto Tiltiņa balvu, ko piešķir finālspēju izcilākajam volejbolistam. O. Cipsta piemiņas balvu un Universitātes sporta piemiņas balvu saņēma Ņujorkas Vitauts Grīnvalds un Siguldas Gita Ziemele-Veskimete. Latvijas sūtniecības dāvāto mūžīgi celojošo Latvijas kausu meistarvienībai pasniedza Latvijas sūtniecības padomnieks Vašingtonā Dr. A. Dinbergs.

ASV LATVIEŠU TENISA MEISTARĪBA

Latvijas kausa izcīņa tenisā šogad notika Vašingtonā reizē ar basketbola meistarības spēlēm. Iepriekšējos 5 gados Jāņa Zalcmaņa dāvāto Latvijas kausu tenisā bija izcīnījušas ASV vidējās valstis. Arī šoreiz balvu, kuŗu izcīna pēc Dēvisa kausa noteikumiem, izcīnīja vidējo valstu izlase, iegūstot to 6. reizi pēc kārtas. Sacensības šoreiz bija tomēr ļoti intriģējošas, un vidējās valstis uzvarēja grūtā cīņā ar 3 uzvarām un diviem zaudējumiem.

Pirmās dienas sacensībās vidējo valstu reprezentanti Vitolds Bērns uzvarēja austrumu piekrastes Larsu Freimani ar 6—2, 4—6, 6—0, bet Jānis Zēbelinš Robertu Pērkonu ar 6—8, 6—2 un 6—3. Otrās dienas sacensības ievadīja divspēles, kuŗās veiksmīgāki bija abi austrumpiekrastes pārstāvji Pērkons ar Freimani, kas uzvarēja Zēbeliņu un Bērnu ar 6—3 un 6—4. Tā uzvarētājus vajadzēja izšķirt abām atlikušajām vienspēlēm, Zēbeliņš pārspēja Freimani ar 5—7, 6—1 un 6—4, bet Bērns zaudēja Pērkonam ar 7—9, 6—2, 4—6. Tā vērtīgo Latvijas kausu pārveda atkal mājās vidējo valstu izlase, bet sacīkstes rādīja, ka austrumpiekrastes tenisisti kļuvuši līdzvērtīgi pretinieki iepriekšējo gadu favorītiem.

Kopdarbības celēja piemiņai

Milvokos 11. jūlijā miris mūsu laikraksta līdzstrādnieks mag. oec. Jānis Arturs Platais, kā ideja un iniciātīvā „Latvija Amerikā" slejās radās un izveidojās ailīte „Kopdarbība," kuŗu viņš arī vadīja.

Saka, ka daba necieš tukšuma; saka arī, ka neviens cilvēks nav neaizstājams. Bet kad Milvoku latviešus apskrēja vēsts, ka miris mag. oec. Jānis Platais, visi apzinājās, ka viņa ļoti pietrūks. Ir liela Dieva dāvana atrast un iet dzīvē pareizo ceļu par svētību pašam, tautai un mums uz laiku zaudētajai valstij. Cilvēki, kas īsto dzīves ceļu atraduši, nedzīvo vienai dienai, bet dzīvo noteiktam mērķim. Šādu lielu dāvanu Dievs šūpuli bija ielicis atzgājējam. Uz jau jaunībā izraudzīto mērķi viņš gāja tiešā ceļā, neraudzīdamies ne pa labi, ne pa kreisi, arī neprasīdams, cik daudz labuma no padarītā iegūs personīgi, nelevērodams, vai viņa darbība patīk nekā nedarītājiem un citu kritizētājiem. Ja darāmais nesa svētību sabiedrībai, J. Platais smagajam darba vezumam nebaidījās un nevilcinājās pielikt arī savu plecu. Viņa dzīves devīze bija: nemēģini aizliet no tautas, jo — tauta esi tu pats, bet pašam no sevis aizliet nav iespējams.

Nebija Milvokos sabiedrisku pasākumu, kuŗos J. Platais nebūtu pielicis savu darbam radīto roku. Un kur viņš to pielika, tur darbi veicās, jo viņš nemācīja un nedeva rīkojumus, bet pats metās darbā ar pilnu jaudu. Vai tā bija baznīca un latviešu skola, vai Latviešu biedrība, DV organizācija, korporācija Beveronija, korporāciju kopa un Filistru apvienība, — visur darba darītāju pulkā atradās arī J. Platais. Lai no neatlaidīgajiem sabiedriskajiem pienākumiem izvairītos, laudis bieži atrunājas ar nevaļu, bet J. Platais nedomāja par to, vai būs laika. Viņš apzinājās, ka laiks jāatrod un to arī vienmēr atrada. Viņam vienmēr arī pietika laika aizvest bērnus uz baznīcu, latviešu skolu vai kādu sarīkojumu. Bieži vien likās, ka viņš spēj būt vienā laikā vairākās vietās. Nebija arī organizāciju gada sapulču un valdes sēžu, kuŗās iztrūktu J. Platā, un ne reizi vien viņa asais prāts un bagātīgā pieredze palīdzēja atrisināt pagrūtas problēmas.

Lielākie nopelni J. Platajam Milvokos bija latviešu kreditsabiedrības nodibināšanā, kas palīdzējusi tautiešiem uz izdevīgiem maksāšanas noteikumiem iepirkt mājas un citu, bet paglābusi arī ģimenes no materiālām grūtībām, kas radušās slimību vai negadījumu dēļ. J. Platais tomēr bija ne tikai Milvoku kreditsabiedrības dibinātājs un tās valdes priekšsēdis visu pastāvēšanas laiku, bet sniedzis palīdzīgu roku un padomus arī citu kreditsabiedrību dibināšanā ASV. Ja šodien jau darbojas 9 kreditsabiedrības un daudzas atrodas dibināšanas stadijā, tad arī šai faktā liels nopelns pierakstāms J. Platā rosībai un neatlaidīgajam darbam. Viņa mērķi tomēr bija vēl tālejošāki. Viņš pacēla balsi gan konferencēs, gan sapulcēs par to, lai kreditsabiedrības dibinātu visos centros, kur vien mīt lielākas vai mazākas latviešu kolonijas.

1961. gadā Klīvlendā nodibinājās Latviešu kreditsabiedrību apvienība, pie kuŗas šūpuļa tāpat stāvēja J. Platais, būdams šīs apvienības valdes loceklis visu pastāvēšanas laiku. Apvienības mērķis ir iesaistīt iespējami daudz tautiešu latviešu kreditsabiedrībās un dibināt jaunas kreditsabiedrības. Neskaitāmās vēstulēs J. Platais mudinājis un steidzējis, bet viņš vēl rakstīja: „Ar nepacietību gaidu kādas ziņas par kreditsabiedrību apvienības darba plānu un nodomu īstenošanu." Dievs viņu par agru aizsaucis no mūsu vidus, viņu trūkumu kreditsabiedrību un kooperācijas darba laukā jutīs ilgi.

Jānis Platais dzimis 1906. gada 8. decembrī Piebalgā, par kuŗu runājot, viņš vienmēr pievēra acu plakstus, lai neredzētu ap sevi svešuma, bet gara acīm skatītā liels nopelns pierakstāms J. Platā rosībai un neatlaidīgajam darbam. Viņa mērķi tomēr bija vēl tālejošāki. Viņš pacēla balsi gan konferencēs, gan sapulcēs par to, lai kreditsabiedrības dibinātu visos centros, kur vien mīt lielākas vai mazākas latviešu kolonijas.

1961. gadā Klīvlendā nodibinājās Latviešu kreditsabiedrību apvienība, pie kuŗas šūpuļa tāpat stāvēja J. Platais, būdams šīs apvienības valdes loceklis visu pastāvēšanas laiku. Apvienības mērķis ir iesaistīt iespējami daudz tautiešu latviešu kreditsabiedrībās un dibināt jaunas kreditsabiedrības. Neskaitāmās vēstulēs J. Platais mudinājis un steidzējis, bet viņš vēl rakstīja: „Ar nepacietību gaidu kādas ziņas par kreditsabiedrību apvienības darba plānu un nodomu īstenošanu." Dievs viņu par agru aizsaucis no mūsu vidus, viņu trūkumu kreditsabiedrību un kooperācijas darba laukā jutīs ilgi.

Jānis Platais dzimis 1906. gada 8. decembrī Piebalgā, par kuŗu runājot, viņš vienmēr pievēra acu plakstus, lai neredzētu ap sevi svešuma, bet gara acīm skatītu savu bērnības taku. Viņš bija viens no latviešiem, kuŗa ticība Latvijas brīvības atgūšanai nebija satricināma. „Viss, ko mēs šeit darām, kādreiz nesīs svētību mūsu Latvijai," viņš bieži uzsvēra.

Liels pavadītāju pulks Ritera bēru namā 13. jūlijā, daudzie atvadvārdi un ziedu kalni apliecināja, ka J. Platā tautā sētā sēkla nav kritusi neauglīgā zemē, bet laužu sirdīs un dzimusi tur asnus.

Ella Andersone

AR PĪPI UZ JUMTA

Kādā no Vācijas saņemtā vēstulē varēja lasīt: „Jums Ņujorkā vajadzēja būt vairāku sabiedrisku darbinieku apaļu gada skaitu jubilejām, bet laikrakstos nevienu zilbi neesam manījuši. Vai tad nemaz nesvinīet jeb vai enciklopēdijā nepareizi dati?" Gudro grāmatā dati bijuši pareizi, jubilejas arī esam svinējuši, bet par dažām esam saņēmuši jubilāru pašu rakstītus norādījumus par viņiem nevienu rakstu neiespiest. Varbūt, daži no viņiem nevēlas būt veci, dažiem varbūt, neliekas, ka būtu pietiekami nopelni slavināšanai, kas šādās apaļo gadu skaitu jubilejās ar svinīgām runām vienmēr tiek darīts, bet daža kautrīgāks, varbūt, domā, ka nav vērts izcelt viņa nopelnus avīžu rakstos. Bet Ņujorkā svin arī jubilejas, kuŗas pats jubilārs uzzina tikai tad, kad saņēmis kādas organizācijas ielūgumu uz savu jubileju . . . Viss sagatavots labā kārtībā, atliek tikai noklausīties apsveikumus.

☆

Šogad dziesmu draugi nevar žēloties par iespējām noklausīties latviešu dziesmas. Tikko izskanējuši dziesmu svētki Toronto, kad atskanēja pirmās skaņas Portlandē. Daži uzņēmīgi Ņujorkas latvieši apmeklējuši abus svētkus. Pazīstamā tautas tērpu uzskata, Dienvidvietnamas armijas morāle neesot sagrauta, dienvidvietnamiešu karavīri turpinot cīnīties ar komūnistu zaudējumi stipri vien palielinājušies un amerikāņu karavīru tieša iejaukšanās Vietnamas karā pastiprinājusi kā dienvidvietnamiešu cīņas sparu, tā uzlabojusi cīņu bilanci pret komūnistu partizāniem.

Kad šogad uz Ņujorkas drauzdes bērnu vasaras nometni devās pirmie nometnotāji, viņu vidū bija arī kāds zēns ar daudz tumšāku ādas krāsu. Tas bija Pakistanas zēns Kasims, kas latviski runā labāk par daudziem latviešu zēniem. Viņa vecāki strādā Apvienotajās nācijās, bet darbdienas viņš pavada pie latviešu Jansonu ģimenes Manhetenā. Šeit viņš iemācījies latviski runāt. Kaut arī vecāki ir citas ticības, rases un valodas piederīgie, viņi izšķīrušies pār dēla sūtīšanu uz latviešu nometni. Lai nerastos pārpratumi, vecāki pirms sūtīšanas bija aprunājušies ar nometnes vadītāju māc. O. Gulbi, vai ādas krāsa nevarētu būt iemesls pārpratumiem nometnē.

☆

Vašingtonā ārkārtīgu pārsteigumu sagādājusi prezidenta Džonsona negaidītā jaunā Apvienoto Nāciju sūtņa izvēle. Sākumā domāja, ka Londonā mirušā Adleja Stīvensona aizstāšanai prezidents pārkārtos savu kabinetu, nosūtot ārlietu ministru Rasku uz Apvienotām nācijām, bet viņa vietā ieceļot aizsardzības ministru Maknamaru un pēdējā pēstenim meklējot jaunu kandidātu. Bet prezidents Džonsons sūtņa amatam AN izraudzījis augstākas tiesas tiesnesi 56 gadu veco Artūru Goldbergu, kādreizējo nelaika prezidenta Kenedija darba ministru, kuŗu Kenedijs iecēla augstākajā tiesā.

Apvienoto nāciju diplomātu aprindās pirmā reakcija jau manīta. Arābu pasaule sašutusi, ka prezidents Džonsons ASV sūtņa amatam starptautiskā organizācijā izraudzījis žīdu.

☆

Beidzot savu 5 dienu ilgo Dienvidvietnamas politiskās, saimnieciskās un militārās situācijas apskati, ASV aizsardzības ministrs Maknamara Saigonā izteicās, ka, salīdzinot ar viņa pēdējo vizīti pirms 15 mēnešiem, vispārējais stāvoklis krasi mainījies uz slikto pusi.

Maknamara paskaidroja, ka, atgriezies Vašingtonā, viņš nekvējoši prasīs ASV spēku pastiprināšanu Vietnamā, jo pēdējā laikā strauji augusi Ziemeļvietnamas palīdzība vietkongu partizāniem, kamēr Dienvidvietnama nav proporcionāli pastiprināta šī augošā komūnistu drauda priekšā. Par gluži melnu Vietnamas situāciju Maknamara tomēr neuzskata. Dienvidvietnamas armijas morāle neesot sagrauta, dienvidvietnamiešu karavīri turpinot cīnīties ar komūnistu zaudējumi stipri vien palielinājušies un amerikāņu karavīru tieša iejaukšanās Vietnamas karā pastiprinājusi kā dienvidvietnamiešu cīņas sparu, tā uzlabojusi cīņu bilanci pret komūnistu partizāniem.

☆

Cesters Boulss, ASV sūtnis Indijā prasa steidzamu amerikāņu palīdzības palielināšanu, divkāršojot gadā paredzēto summu no 435 milj. uz 900 milj. dolaru. Tikai ar šādu palīdzības palielināšanu, domā Boulss un viņa saimnieciskie padomdevēji, var Indijas ceturtam piecgadēs plānam būt jebkāda redzama vērtība. Boulss sagaida asu opoziciju kā no Pakistanas, tā no ASV kongresa.

Kamēr Boulss gatavojas uzsākt kampaņu palīdzības palielināšanai Indijai, Pakistana — savas tuvošanās dēļ komūnistu Kīnai — turpina grimt dziļāk un dziļāk Vašingtonas melnā grāmatā. Prezidents Džonsons nule nolēmis nogaidīt ar palīdzības turpināšanu Pakistanai un caurskatīt visu pēdējās palīdzības programmu. Boulss argumentē, ka to palīdzības daļu, ko atrautu Pakistanai, varētu piešķirt Indijai. Vismaz šī palīdzības daļa ASV budžetam nekādus jaunus slogus neuzliktu.

Pakistanas saimniecība pēdējos gados esot uzrādījusi ārkārtīgu progresu. Indijas saimniecība absolūti nekādu. Kopš 1951. gada ASV sniegušas Indijai palīdzību vairāk nekā sešu biljonu dolaru apmērā,— palīdzību, kā domā vairāki ievērojami amerikāņu saimnieciskās dzīves lietpratēji, kas visumā vienkārši izniekota.

★

No vienas puses vajadzētu likties, ka valdības krize Grieķijā beigusies ar karaļa Konstantīna uzvaru. Viņa izraudzītais ministru prezidents sastādījis 20 viru kabinetu, un dzīve varētu turpināties normālās sliedēs. Bet grieķi nav aizmirsuši karaļa padzīto ministru prezidentu Papandreo. Pēdējais radīja krizi, prasīdams tīrīšanas Grieķijas armijā un to virsnieku demobilizēšanu, kas nodarbojas ar politiku. Nedz karalis, nedz aizsardzības ministrs nepiekrita. Un, pirms Papandreo paguva atkāpties, karalis viņu atcēla, kas ir smags apvainojums katram valstsvīram.

Rezultātā tagad Atēnu ielās jau vairākas dienas notiek asiņainas demonstrācijas, kas kulminācijas punktu sasniedza 21. jūlijā, kad ar policiju un armijas vienībām sadūrās vairāk nekā 10.000 padzītā ministru prezidenta piekritēju. Demonstrācijas, kuŗu beigas nav saredzamas, sāk ļoti nopietni pieņemt monarchiju apdraudošu nokrāsu, demonstrantiem prasot karaļa Konstantīna atkāpšanos.

No Atēnām ziņo, ka Grieķija pašreiz pārdzīvojot smagāko krizi kopš pilsoņu kaŗa ar komūnistiem laikā no 1947. — 1949. gadam.

Politiskais apskats

Miera misiju periodā

NDP partijas līderis Dagless un četrpadsmit citi Kanadas parlamentārieši pašreiz atrodas vizītē Maskavā. Šīs nedēļas pirmā pusē kanadiešiem bija stundu ilga audience pie Pad. savienības prezidenta Mikojana. Sarunās ar viņu Dagless aicināja padomju valdību kopā ar Kanadu uzņemties starpnieka lomu Vietnamas kaŗa izbeigšanai. Mikojans tam pievienojās. Tad Dagless izteica domu, ka, varbūt, Anglijas ministru prezidenta Vilsona miera misijai vēl būtu kāda cerība spēlēt samierinātājas lomu Vietnamā. Mikojans tā nedomāja. Pad. savienības prezidents uzsvēra, ka britu kopvalsts nevar spēlēt šādu lomu tikmēr, kamēr tās piederīgie Austrālija un Jaunzēlande aktīvi piedalās Vietnamas kaŗā. „Ja britu kopvalsts šādu lomu būtu gribējusi spēlēt", pasvītroja Mikojans, „Austrālijai un Jaunzēlandei savu kaŗaspēku vajadzēja izvākt."

Mikojana sacītajam, starp citu, nepieciešama maza korrektūra. Līdz tam brīdim, kamēr Pad. savienība, komūnistu Kīna un Ziemeļvietnama atteicās pieņemt Vilsona misiju, Jaunzēlandei aktīvu cīnītāju Vietnamā nebija. Tikai tagad, kad Anglijas ministru prezidenta misijas liktenis bija oficiāli apzīmogots, Jaunzēlandes valdība paziņoja, ka agrāk iecerētās artilerijas vienības tiks nosūtītas uz Vietnamu. Jaunzēlande ar savu lēmumu nogaidīja tik ilgi, ka Mikojans būtu darījis gudrāk pēdējo nemaz nepieminot.

Padomju prezidents arī uzsvēra, ka mieru Vietnamā vajadzētu viegli panākt, atgriežoties pie 1945. gadā panāktiem nolīgumiem — tiem pašiem nolīgumiem, kuŗus amerikāņi tagad lauzuši.

Mikojans Kanadas parlamentāriešus saņēma ļoti labā omā un interviju sāka ar: „Mēs jums rādīsim visu, ko jūs vien gribat redzēt . . . tikai ne mūsu raķešbazes, kas jūs, droši vien, tāpat neinteresē. Ja jūs izstātos no Ziemeļatlantijas organizācijas, varbūt, ka mēs jums rādītu arī tās."

Šīs nedēļas vidū Londonu, angļiem negaidīti atstāja kāda cita miera misija, ko vada Gānas augstākais komisārs Anglijā un Gānas sūtnis Francijā. Misija dodas uz Hanoju, Pekingu un vēlāk uz Maskavu, bet runāšot vienīgi prezidenta Nkrumas un nevis britu kopvalsts vārdā. Anglijā par šo plānu zinājusi vienīgi augstākā valsts vadība. Pēc pensiju ministra vietn. Dēvisa fiasko Ziemeļvietnamas galvaspilsētā angļi par tālākiem Vietnamas miera panākšanas mēģinājumiem gribējuši pēc iespējas klusēt. Bet ne pārtraukt cīņu. Gānas delegācija devusies uz komūnistu pasauli sakarā ar Ziemeļvietnamas prezidenta Hočimina aicinājums Nkrumam.

Bet ir vēl kāda cita misija, nebūt ne vairs ar mieru prātā. Bukarestā viesos atbraukušās krievu delegācijas vadītājs, Pad. savienības komūnistu partijas pirmais sekretārs Brežņevs brīdināja, ka amerikāņu mēģinājums paplašināt Vietnamas kaŗu beigsies ar nopietnām konsekvencēm ASV.

Komūnistu Kīnas partijas ģenerālsekretāram Hsiaopingam nekustīgi klausoties, Brežņevs prasīja visas pasaules komūnistu vienotību kā vienīgo ieroci imperiālisma agresijas apkaŗošanai. Brežņevs uzsvēra, ka komūnistu lielākā šīsdienas nelaime un vājuma punkts ir savstarpējā šķelšanās. Ķīniešu komūnistu partijas ģenerālsekretāram, kas vienīgais 2000 klausītāju saimē nekad nepacēla rokas aplausiem, bija jādzird arī Brežņeva aicinājums miermīlīgai koeksistencei, nepieciešamībai dažādām sociālām sistēmām sadzīvot savā starpā bez naida un asinsizliešanas. Komūnistu Kīna, protams, uzsver koeksistences neiespējamību, un šis jautājums izvērties par vienu no galveniem strīdus āboliem Maskavas un Pekingas ideoloģiskajā cīņā.

Pēc Brežņeva savs vārds bija sakāms arī ķīniešu komūnistu partijas ģenerālsekretāram. Tuvērdamies pie kapitālistu principa, ka laiks ir nauda, Hsiaopings nekavējās ne pie kādiem ievadiem, bet skaidri un nepārprotami deklarēja, ka komūnistu pasaules vienotība var notikt vienīgi uz Pekingas noteikumiem. Komūnistu Kīna nepagurdama turpināšot cīņu pret laikmetīgo revizionismu, kas esot starptautiskās komūnistu kustības galvenais šķēlējs. Šoreiz nekustīgs klausītājs bija Leonids Brežņevs.

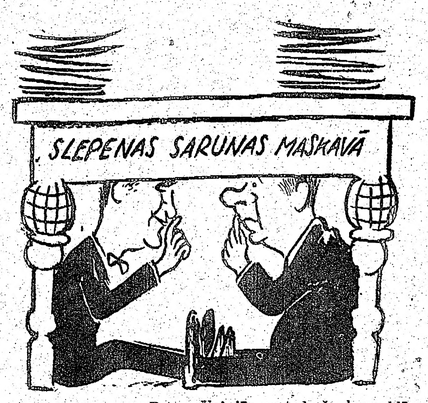

Herimens Kosiginam: „Pst... Vai jūs esat drošs, ka galdā nav iebūvēts mikrofons?" Ed. Keiša humors LA

Jūs esat vienmēr gaidīti pie

Robertson

CHEV — OLDS

1515 DANFORTH

Mūsu klientu un draugu rīcībā ir mūsu latviešu pārstāvis

Hans Plaude

Robertson

Chevrolet

Oldsmobile

25 gadus vienā vietā

1515

Danforth

HO 6—1131

HO 6 - 1131

Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā finansēšanā.

AĢENTŪRA, KAS GADĀ PĀRDOD VAIRĀK KĀ 2000 SATIKSMES LĪDZEKĻU

PIEGĀDA NEKAVĒJOTIES

Noteikti griešaties pie **KANŠA** lai parāda

1965. gada

Chevrolet un Oldsmobile modeļus